

Mórichidai Óvoda Pedagógiai Programja

Hatályos: 2024. 09.01.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezető.....	4
1.1. Helyzetkép - a mi óvodánk	4
1.2. Küldetésnyilatkozatunk.....	6
1.3. Óvodánk jövőképe.....	6
2. Gyermekkép.....	7
3. Óvodakép.....	7
3.1. Nevelési programunk alapelvei.....	8
3.2. Az óvodai nevelés célja.....	9
3.3. Óvónőink attitűdje, stílusa	9
3.4. Programunk rendszerábrája.....	10
4. Az óvodai nevelés feladatai	11
4.1. Általános feladatok.....	11
4.2. Egészséges életmód alakítása.....	11
4.3. Az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés	15
4.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	18
5. Óvodai életünk megszervezésének elvei.....	20
5.1. Személyi feltételek.....	20
5.2. Tárgyi feltételek.....	22
5.3. Óvodánk kapcsolatai.....	23
5.4. Az óvodai életünk megszervezése	25
5.4.1. Napirend.....	25
5.4.2. Hetirend.....	26
5.4.3. Befogadás.....	27
6. Éves programjaink, népszokásaink, ünnepeink	30
7. Az óvodai élet tevékenységformái, az óvodapedagógus feladatai.....	32
7.1. Szabad játék	32
7.2. Verselés, mesélés	35
7.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc.....	38
7.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	41
7.5. Mozgás, mozgásos játékok.....	45
7.6. A külső világ tevékeny megismertetése.....	48
7.7. Munka jellegű tevékenységek.....	55
7.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás.....	57
8. A nevelőmunka tervezése, ellenőrzése, értékelése	59
9. Irányelvek óvodánk integrációs nevelésére vonatkozóan – SNI, BTM, tehetség.....	60
10. Esélyegyenlőség és gyermekvédelem érvényesülése óvodánkban.....	71
11. Programunk ellenőrzése, elemzése és értékelése.....	76
12. Érvényességi rendelkezések.....	77
13. Felhasznált irodalom.....	78
14. Legitimációs záradék	80
1. sz. melléklet: Mérés-értékelés.....	81
2. sz. melléklet: Egészségfejlesztési program.....	100
3. sz. melléklet: Jegyzőkönyvek.....	

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Mórichidai Óvoda

9131 Mórichida, Fő utca 137.

<p>Intézmény OM - azonosítója: 030411</p>	<p> Készítette: Kaluja Krisztina igazgató a nevelőtestület bevonásával Nkt. 26.§ (1)</p>
<p>Legitimációs eljárás – Az érvényességet igazoló aláírások:</p>	
<p>A Pedagógiai Program módosításának tartalmáról a szülők tájékoztatást kaptak</p> <p> Szülői közösség képviselőjében</p>	<p>A fenntartó képviselőjében jóváhagyta Nkt. 83. (2) bekezdés g) pontja</p> <p> Polgármester</p> <p></p>
<p>A dokumentum jellege: Nyilvános</p>	<p>Érvényes: A kihirdetés napjától 2024.09.01. visszavonásig</p>
<p>Iktatószám: <u>MH 111/2024</u></p>	

1. BEVEZETŐ

Az óvodánk 1999 szeptember 1 óta adaptált nevelési programmal dolgozott, melynek címe: Nagy Jenőné: Nevelés a művészetek eszközeivel.

Az óvodánk az elmúlt időszakban sok változáson ment keresztül, ezért pedagógus kollektívánk időszerűnek látta a helyi programunk frissítését és újítását. Helyi adottságainkat figyelembe véve programunkat saját arculatunkra újítottuk meg.

Továbbra is megőrizzük eddigi tapasztalatainkat és eredményeinket. A módosított programunk biztosítja az óvodapedagógusok módszertani szabadságának érvényesülését. A harmonikus nevelés érdekében törekszünk a szakmai megújulásra, figyelembe véve az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramba megfogalmazott alapelveket.

Továbbra is fontosnak tartjuk, hogy az óvoda dolgozói, a gyerekek és családjaik részt vegyenek az óvodánk programjain, megismerjék a szokásainkat és néphagyományainkat.

Az óvoda neve, címe:

Mórichidai Óvoda

Székhelye: 9131 Mórichida Fő utca 137.

Telefon: +36-96/369-054, +36-20/2494092

E-mail: ovoda@morichida.net

OM azonosító: 030411

A Fenntartó neve, címe:

Mórichida Község Önkormányzata

Székhelye: 9131 Mórichida Fő utca 131.

1.1. HELYZETKÉP – A MI ÓVODÁNK

A Mórichidai Napközi Otthonos Óvoda 1976-ban épült a település központjában.

Kezdetben az egyik szomszédos község; Rábaszentmiklós kisgyermekének óvodai nevelését is ellátta. 2000. szeptember 1-től pedig egy másik település, Árpás gyermekei részére is biztosítja a szolgáltatásokat. Így a három település önkormányzata feladatellátási megállapodás alapján működteti az óvodát.

Két csoportban működik óvodánk. Az katica csoportban kiscsoportos korosztályú gyerekek, a pillangó csoportban középső- nagycsoportos korosztályú gyerekek nevelése zajlik.

A felvehető maximális gyermeklétszám (2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről és Alapító Okirat szerint) 50 fő.

Óvodánkhoz játszóudvar is tartozik, mely zárt egységet alkot, nagy zöld területtel. Játékra, mozgásra a hely biztosított. A nevelési év során a programjaink és ünnepeink által lehetőséget biztosítunk a jelenlegi és leendő szülőknek arra ,hogy betekintést kapjanak az óvodai életünkbe.

Saját főzőkonyhával rendelkezünk, mely nem csak az óvoda, de a helyi általános iskola gyermekeinek és alkalmazottainak étkeztetését is szolgálja, továbbá a három község szociálisan rászoruló lakosságát is ellátja.

○ Óvodahasználók köre:

Óvodás gyermekek: 2,5 éves kortól (lehetőségként), illetve 3 éves kortól (kötelezően) iskolába lépésig

Szülők

Óvodai dolgozók

○ Óvodahasználók szükségletei, igényei:

- A gyermeket szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg, biztonságos és barátságos környezetben.

- Szülői részről igény az óvodának a családi nevelést kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepének érvényesülése; továbbá szükséges kellő információhoz való hozzájutás gyermeke óvodai életéről.

- Az óvodai dolgozóknak jogos igényük a minőségi nevelőmunka végzéséhez szükséges feltételek biztosítása.

○ A Pedagógiai program a jogszabályi és tartalmi elvárásokkal összhangban fogalmazza meg az intézmény sajátos nevelési, oktatási feladatait, céljait. Nyomon követésük folyamatos.

1.2. KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK

Küldetésnyilatkozatunkat az intézményünkben végzett elemzések összegzése és programunk alapján öt érték szerint határozzuk meg:

- **Gyermekközpontúság**
- **Óvoda-Család kapcsolat**
- **Testi-lelki egészség**
- **Türelem**
- **Szabad játék**

Hisszük, hogy a családdal karöltve, a gyermekek igényét szem előtt tartva, jó munkahelyi légkörben, egészséges, kiegyensúlyozott gyermekeket tudunk nevelni.

Minden cselekedetünk: a gyermekekről
a gyermekekért
a gyermekeknek szól.

1.3. ÓVODÁNK JÖVŐKÉPE

Az elsődleges célunk a gyerekek feltétel nélküli elfogadása és biztonságának megteremtése. A mindennapok során célunk, hogy megteremtsük számukra a szeretetteljes légkört, mindig türelemmel forduljunk hozzájuk, biztosítsuk számukra az önfeledt játékot, hogy ezáltal fejlődjenek képességeik.

A tevékenységek során minél színesebb és változatosabb tevékenységformákat kínálunk számukra, érdeklődők és motiválhatók legyenek. Célunk még, hogy a gyermekek szívesen jöjjenek óvodába, bátran forduljanak hozzánk, ösztönzőleg hasson rájuk a nevelői munkák.

JÖVŐNK A GYERMEK – VIGYÁZZUNK RÁ, ÓVJUK, NEVELGESSÜK, HOGY A JÖVŐBEN IGAZI TÁMASZUNK LEGYEN!

2. GYERMEKKÉP

- A nevelő munkák során a célunk ,hogy a gyermekek testileg-lelkileg-értelmileg harmónikusan fejlődjenek saját személyiségüknek megfelelően.
- A gyerekek fejlesztése közben folyamatosan figyelembe vesszük egyéni képességeiket, mivel nincs két egyforma gyermek, ezért minden gyermekhez meg kell találni a hozzá vezető utat ,hogy megnyíljon nekünk és a felszínre tudjuk hozni a benne rejlő képességeket.
- Bizalommal fordulnak hozzánk felnőttekhez, szívesen jönnek óvodába.
- Érzelmeiket kifejezik, érdeklődők, motiválhatóak.
- Környezetükben észre veszik a szépet, az értéket.
- Együttérzéssel forduljanak egymáshoz, tolerálják és fogadják el kiemelt figyelmet igénylő társaikat.
- Viselkedéskultúrájuk megfelelő, tisztelettudóak, segítőkészek legyenek.

3. ÓVODAKÉP

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.

Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

3.1. NEVELÉSI PROGRAMUNK ALAPELVEI

- A gyermek személyiségének feltétel nélküli elfogadása, tisztelete
- A gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatása
- Gyermek személyiségéhez való igazodás
- Gyermeki szükségletek kielégítése
- Érzelmi biztonságot nyújtó, derűs légkör kialakítása
- Megfelelő tárgyi és személyi környezet kialakítása
- A testi, szociális, és értelmi képességek egyéni és életkori szükségletekhez való alakítása
- *A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.*
- *A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.*

3.2. AZ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJA

Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

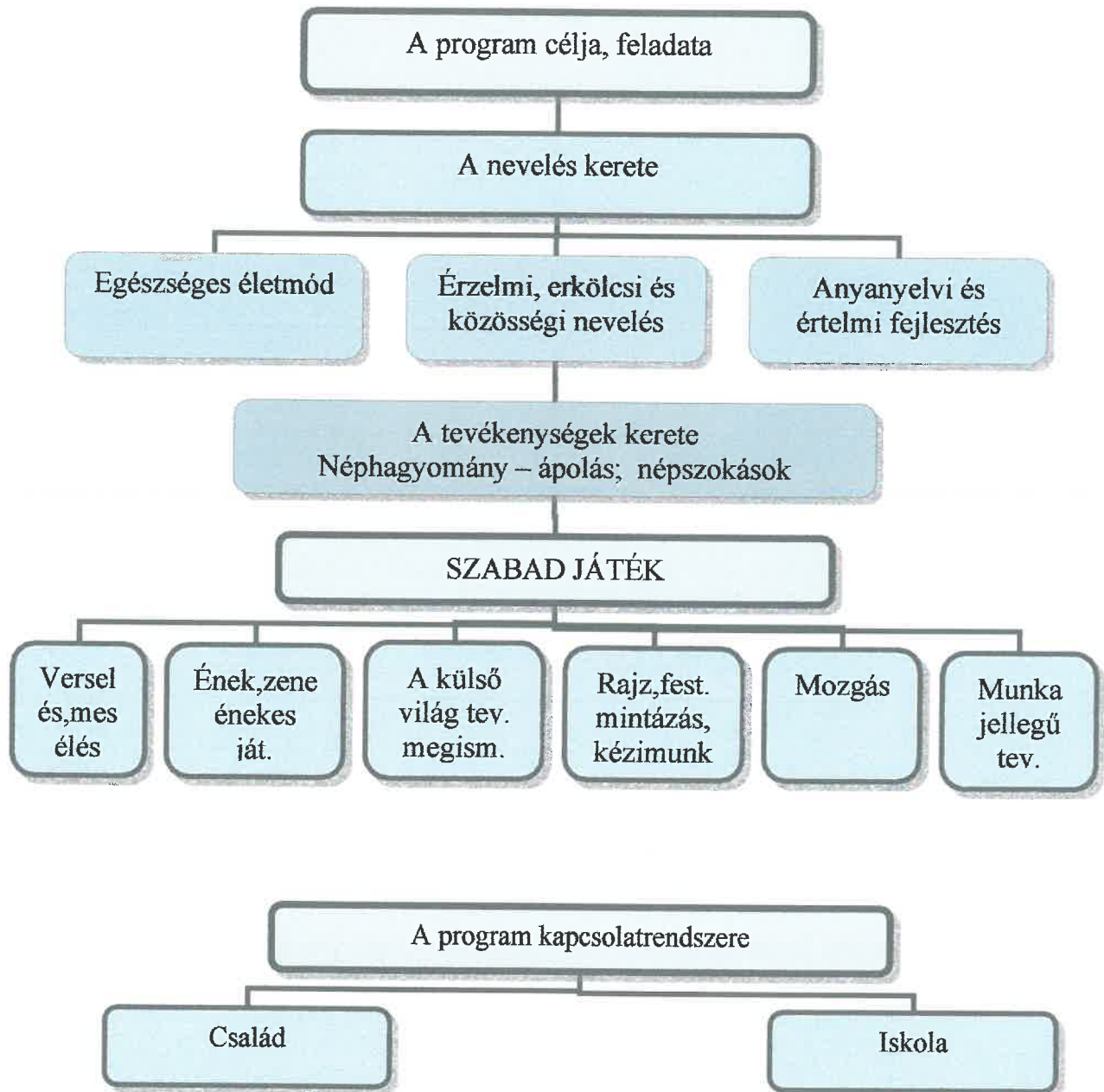
- Differenciált személyiségfejlesztés a gyermekek igényeihez igazodva, tehetséggondozás, játékba ágyazott képességek megalapozása
- Sajátos nevelési igényű gyermekek inkluzív nevelése
- Legfőbb cél a gyermekközpontúság megteremtése – *nem akar semmit ráerőltetni a gyermekre, azzal közvetít ismereteket a világról, hogy válaszol a gyermek kérdéseire* – , ennek az óvoda minden dolgozójában tudatosodni kell.
- Szeretetteljes, érzelemgazdag, derűs és kiegyensúlyozott légkör megteremtése, ahol számtalan pozitív élményhatás éri a gyermekeket.
- Családias légkör biztosítása
- Óvodáskor végére rendelkezzenek jó kapcsolatteremtő képességekkel, ezáltal legyenek képesek közösséggé formálódni , igazodjanak el saját környezetükben, váljanak alkalmassá az iskolai életre.
- A gyermekekben alakuljon ki a néphagyomány és a művészetek iránti érdeklődés.
- Az esélyegyenlőség biztosítása.

3.3. ÓVÓNŐINK ATTITÚDJE, STÍLUSA:

- Empátia, gyermekszeretet
- Pszichológiai, pedagógiai felkészültség
- Érthető kommunikáció
- Kreativitás
- Problémamegoldó képesség
- Elkötelezettség a szakma iránt
- Környezettudatos szemlélet
- Támogató, segítő attitűd
- Együtt dolgozás képessége

- Önfelneztés, hajlandóság a továbbképzéseken való részvételre
- Család segítő, támogató, biztató képesség

3.4. PROGRAMUNK RENDSZERÁBRÁJA

4. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

4.1. ÁLTALÁNOS FELADATOK

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Általános feladataink a mi óvodánkra vonatkoztatva:

- Sajátos nevelést igénylő gyermeknek a többi gyermekkel együtt történő különleges gondozása (Alapító Okirat szerint)
- Hátrányos helyzetű és *halmozottan hátrányos helyzetű* gyermekek segítése.
- A BTM- SNI-s, HH-s és HHH-s gyermekek esetében a hátrányok csökkentésére, felzárkóztatására esélyt teremtünk.
- Az óvoda minden dolgozójára nézve kötelező a Köznevelési törvényben megfogalmazott hátrányos megkülönböztetés tilalma.
- Környezeti nevelés erősítése
- Szabad Játék fontossága
- Szülő-Gyermek-Pedagógus együttműködése
- Néphagyományaink ápolása

4.2. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

Célunk: A gyermekek egészséges életvitelének kialakítása. Igényük legyen a szép, tiszta, rendezett környezetükre. Vigyázzanak környezetük tisztaságára, vegyék észre a maguk körül lévő környezeti változásokat. A személyes példamutatásunkkal, tapasztalják meg és tudatosuljon bennük a környezetvédelem fontossága.

Feladataink:

- *A gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése*

A gondozás legfontosabb feltétele: az óvónő és a gyermekek közötti megértő, bizalmas viszony megléte. Ez a feltétele annak, hogy megismerhessük a gyermekek igényeit, családból hozott szokásait – *e téren óvónőink már az óvodába lépést megelőző családlátogatáson, illetve a beszoktatás ideje alatt is gyűjtenek tapasztalatokat. Ezen a területen különösen fontos szerepük van a dajkáknak.*

A gyerekek alvásiigényének egy részét az óvoda elégíti ki. A nyugodt pihenéshez csendre, friss levegőre van szükség, melyet szellőztetéssel biztosítunk. A mi óvodánkban nem maradhat el a mese, a dúdolás.

A mindennapi szabad mozgás nélkülözhetetlen eleme az óvodai életnek. Gyermekeink mozgásigényének kielégítésére kint is és bent is rendelkezésre állnak a megfelelő eszközök; a lehetőség megadásáról óvónőink gondoskodnak.

- *A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése*

A nagymozgásokat, mozgáselemeket egyénileg gyakoroltatjuk a sokféle mozgásfejlesztő eszközön, amellyel óvodánk rendelkezik. Mozgáskoordinációjuk fejlesztésére néhány percig tartó szervezett mozgásos tevékenységeket (*mindennapos testnevelés*) végeztetünk a szabadban, vagy a teremben nyitott ablaknál.

Minden héten egy alkalommal nagy tornát tartunk, ahol játékba integrálva, rengeteg eszközzel színesítve végezzük a tornafoglalkozást.

- *A gyermeki testi képességek fejlődésének elősegítése*

Minden kisgyermek különböző testi képességekkel rendelkezik; ennek tudatában differenciált gyakorlatokkal segítik óvónőink a gyermekek fejlődését saját adottságaikhoz mérten.

- *A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése*

Az óvodában megbetegedett gyermeket társaitól elkülönítve fokozott gondoskodással gondozza felnőtt, amíg a szülei meg nem érkeznek. A szülőt értesítjük, ha a gyermek lázas; kiütése van; hasmenés, hányás esetén; bőrpír megjelenésekor; erős köhögéskor.

Megbetegedett gyermek a közösségbe csak orvosi igazolással térhet vissza. (ezt az óvoda Házirendjében szabályozzuk, amit beiratkozáskor adunk át a szülőknek)

Az egészségmegőrzés alapja az edzettség. Mivel kisgyermekünk a nap jó részét az óvodában töltik, ezért erről nekünk is gondoskodni kell; elsősorban azzal, hogy minél több időt töltsenek a szabadban – amennyiben ezt az időjárás lehetővé teszi. Késő tavasztól kora őszig akár egész délelőttöt is a szabadban töltjük, télen pedig legalább napi ½ órát udvari levegőzés vagy séta keretében; kivétel viharos szél, eső, köd és -5 fok alatti hőmérséklet.

Nálunk a délutáni pihenő előtt a gyermekek levetik játszóruhájukat és átöltöznek „alvóruhába”, amely lehet pizsama, vagy egyszerű vékony nadrág és póló.

- Az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettségi-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;

A testápolás gyermekeink tisztaság igényének kialakítását szolgálja. Kezdetben segítséget adunk gyermekeink kívánsága alapján. Igyekszünk összehangolni a családi és az óvodai szokásokat. A bőrápoláshoz, fogmosáshoz, fésülködéshez, az orr tisztán tartásához, a WC használatához olyan feltételeket teremtünk, hogy gyermekeink fokozatosan önállóan tudják végezni ezeket a teendőket.

A fejlődés egyik feltétele a táplálkozás – amely az elhasznált energiát pótolja és a további testépítést biztosítja. Gyermekeink az óvodában napi háromszor étkeznek; tehát tápanyagszükségletük ¾ részét itt kapják. Képesített ételmezésvezetőnk gondoskodik arról, hogy étrendjük változatos és megfelelő tápanyag összetételű legyen. Az egészségmegőrzés szempontjából is fontos a rendszeres folyadék bevitel. Erre már az udvaron is megfelelő, higiénikus körülmények között van lehetőség – esztétikus ivókút felszerelésével.

Nekünk, óvónőknek kell hatni a szülőkre, hogy a gyermekeket többretekően, az időjárásnak megfelelően, kényelmes (*felszabadult játékra alkalmas*) ruhába öltöztessék.

A betegségmegelőzés és egészségmegőrzés szempontjából nálunk nagy gondot fordítunk a gyakori szellőztetésre és arra különösen, hogy mindenki a saját, jellel ellátott tisztasági eszközeit használja.

Hetente egy alkalommal gyümölcsnapot tartunk.

- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása

A gyermekek fejlődéséhez szükséges az egészséges környezet biztosítása – ez jó alapot ad a nevelőmunkához. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy csoportszobáink megfelelő méretűek, az udvarunk tágas. Van benne árnyékos és napos rész; fák, cserjék. Mozgásra, szabad játékra, szervezett tevékenységre egyaránt alkalmas. A fedett teraszon lehetőség van alkotó tevékenységre, szerepjátékok játszására, sőt nyáron étkezésre is.

A gyermekek lelki egészségének fejlődéséhez fontos az egész környezetünk barátságossá, esztétikussá, gondozottá tétele. Igazodunk az évszakokhoz, a néphagyományokhoz.

A csoportszobákban a gyermekek igényeinek megfelelően alakítunk ki kuckókat (pl. mesesarok, babakonyha stb.) Bútoraink mérete – a gyermekek által használt helyiségekben – megfelel a 3-6 éves gyermekek testméreteinek; vásárláskor mind a kényelmi, mind az egészséges és helyes testtartás szempontjait figyelembe vettük.

Ruháikat, cipőjüket az öltözőben jellel ellátott szekrénybe, fogasokra helyezhetik. Minden gyermeknek van elkülönített fogmosó felszerelése, törülközője, fésűje.

- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása

Bár Nevelési Programunk fő profilja a néphagyományörzés, mégis legalább ilyen hangsúlyt fektetünk a környezetvédelem, természetvédelem területére is. Óvónőink, dajkáink rendszeresen odafigyelnek a napi tevékenységek során arra, hogy gyermekeinkben tudatosuljon és berögződött szokássá váljon a környezet védelme, Földünk energia kincseinek óvása. (pl. nem folytatjuk feleslegesen a vizet a mosdóban; lekapcsoljuk a villanyt, amikor már besüt a Nap; nem dobjuk el a szemetet sem kint, sem bent, stb)

Május utolsó hete óvodánkban a Zöld Hét - Egészség hét. E hét napjaira minden évben más-más óvónő szervez olyan programot (akár külső előadók bevonásával is), amely a környezetvédelemmel, testi, lelki egészség megóvásával kapcsolatos. Így kisgyermekeink játékosan, játszva merülhetnek el ebben a témában és szerezhhetnek tapasztalatokat.

Ugyanígy jelenítjük meg játékos tevékenységeinkben a környezetvédelem jeles napjait – úgymint takarítási világnap; állatok világnapja; víz napja; Föld napja; madarak és fák napja.

- Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenció és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása

Az arra rászoruló – iskolaorvos által javasolt – kisgyermek részére gyógytornász szakember tart heti egy alkalommal foglalkozásokat; ugyanakkor óvónőink is beépítik a testnevelés foglalkozásokba a speciális tartásjavító és lúdtalp gyakorlatokat.

A beszédfejlődésben elmaradt, illetve korrekcióra szoruló gyermekekkel logopédus foglalkozik.

Iskolába készülő gyermekeinkkel, sajátos nevelési igényű gyermekeinkkel utazó fejlesztőpedagógus foglalkozik.

A Nevelési Tanácsadóban bármikor rendelkezésünkre áll pszichológus, aki a lelki problémákkal küszködő kisgyermek részére nyújt segítséget.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermekek elsajátítják a helyes testápolási szokásokat, azok igényükké válnak; önállóan végzik a tisztálkodási, étkezési, öltözködési teendőket, ezek eszközeit rendeltetésszerűen és biztosan használják.
- Igényükké válik a higiénia, az esztétikum környezetükkel és saját magukkal szemben.
- A számtalan mozgástevékenység, a szabadban, friss levegőn való tartózkodás által a gyermekek kiegyensúlyozottabbá, testileg – lelkiileg teherbíróbbakká, fejlettebbé válnak.
- Gyermekeinkben tudatosodik és szokásukká válik a természet védelme, meglévő kincseink óvása; kialakul környezettudatos magatartásuk.
- Megfelelő szakemberek segítségével, illetve a szülők és óvodapedagógusok együttműködésével megszűnnek, de legalább jelentősen csökkennek a speciális gondozást igénylő testi, lelki problémák.

4.3. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS A KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

Célunk:

A gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása; éntudatának kialakítása és továbbfejlesztése.

Az iskolai közösségbe való beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások kialakítása.

Feladataink:

- Elsődleges feladat a gyermekek szociális, érzelmi és erkölcsi helyzetének, állapotának feltérképezése (az első családlátogatás fontossága)
- Érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családias légkört teremtünk az óvodába lépéstől az óvodáskor végéig.

Amikor a kisgyermek óvodába kerül, viselkedését érzelmei határozzák meg; ezért elengedhetetlen, hogy őt az óvodában érzelmi biztonság, szeretetteljes, derűs légkör vegye körül. Ha van érzelmi biztonság, mindene fejlődik a gyermeknek; közérzete olyan legyen, hogy befogadóvá váljék a világra.

- *Nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés*

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermekeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

- A gyermeket az óvodában körülvevő felnőttek példaadásával érjük el, hogy az óvodapedagógus – gyermek; gyermek – dajka; gyermek – gyermek kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.

Nagyon fontos tényező a bizalom, ami a felnőtt – gyermek kapcsolatot kell, hogy jellemezze. A „hiszek benned” érzése különleges tartalommal bír – a dajkák is átérzik ennek fontosságát

- Tudatos ráfigyeléssel egyszerre kell segítenünk a gyermekek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását és önkifejező, önérvényesítő törekvéseit.
- Az érzelmekre építve segítjük a *természetes* társas kapcsolatok alakulását, benne a kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő fejlesztését differenciálással és az egyéni sajátosságok figyelembe vételével
- A gyermekeket *a felnőttek és egymás tiszteletére, a kiemelt figyelmet igénylő társaik elfogadására és tiszteletben tartására neveljük*

- *A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.*
- Óvodai életünket úgy szervezzük, hogy az segítse a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) és akaratának (önállóság, önfegyelem, feladattudat, szabálytudat, kitartás) fejlődését; *a szokás – és normarendszer megalapozását.*
- Gyermekeink azon képességét fejlesztjük, ami által rá tudnak csodálkozni az őket körülvevő környezetre, észrevéve abban a szépet és jót. *Ismerjék meg szűkebb és tágabb környezetüket, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja.*
- *Óvodapedagógusaink és óvodánk más dolgozóinak egymás közötti kommunikációja és bánásmódja* mintául szolgál gyermekeink részére. Ezt mindenkinek szem előtt kell tartania és viselkedésével bizonyítani.
- Kis falvak előnye, hogy az emberek ismerik egymást. Így már a beiratkozáskor felméri az igazgató a *halmozottan hátrányos helyzetű* kisgyermeket és óvodába kerülésükkor már a csoportvezető óvónők sajátos törődéssel tudják megkezdeni nevelésüket. Ugyancsak az ő feladatuk figyelni, illetve felfigyelni a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, hátrányos helyzetű, elhanyagolt, valamint a kiemelkedő képességű gyermekekre és fejlesztésüket mielőbb megkezdeni. Az érzékszervi, értelmi vagy mozgássérült kisgyermek esetében szakember segítségét vesszük igénybe; nevelésünkkel az ő útmutatásuk alapján segítjük fejlődésüket.

Óvónőink szocializációs tevékenysége

- Megértő, elfogadó a gyerekekkel
- Elméleti ismereteit igyekszik e téren kamatoztatni
- Ösztönzi, segíti a gyerekeket abban, hogy elfogadják különleges bánásmódot igénylő társaikat
- Arra törekszik, hogy a gyerekek szívesen, örömmel kapcsolódjanak be a társas tevékenységekbe
- A gyermekek viselkedéskultúráját személyes példaadással fejleszti
- Közös élmények nyújtásával erősödjön a gyermekek összetartozásának érzése
- Dicséret fontossága

- A néphagyományok által erősíti a gyerekekben a haza iránti szeretetet, megismerteti őket jelképeinkkel

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermekek igényévé válik a helyes viselkedés és cselekvés szabályainak betartása; egymást is figyelmeztetik erre.
- Nyitottak lesznek a jó és szép befogadására.
- Ragaszkodnak óvodájukhoz, társaikhoz, a felnőttekhez.
- *Megismerik szűkebb környezetük értékeit, szokásait, hagyományait; elraktározódik bennük a szülőföldhöz való kötődés alapja.*
- *Összetartó közösséggé formálódnak, mire elhagyják az óvodát.*
- Együttéreznek társaikkal, érdeklődnek egymás iránt; *elfogadják kiemelt figyelmet igénylő társaikat.*
- Felismerik, ha valaki segítségre szorul, keresik a segítségnyújtás megfelelő formáit.
- A közösségért szívesen dolgoznak, örülnek a közösen elért eredményeknek.
- Ismerik saját értékeiket, önértékelésük életkoruknak megfelelően fejlődik ki; *kialakulnak önérvényesítő, önkifejező képességeik.*
- Kialakulóban van feladattudatuk, a megkezdett tevékenységet befejezik.
- Értékelik saját tetteiket és az eléjük tárt magatartási példákat igyekeznek követni.
- Tisztelettel és barátságosan viselkednek a felnőttekkel és társaikkal egyaránt.
- Nyitott érdeklődéssel készen állnak, szociálisak éretté válnak az iskolába lépésre.

4.4. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Célunk:

- *Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.*
- A természeti és társadalmi környezetből vett tapasztalatok segítségével

fejlődjenek a gyermekek értelmi képességei (érzékelés; észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - alkotóképesség); iskolába indulásra rendelkezzenek kellő kreativitással egyéni képességeikhez mérten.

Feladataink:

- A tevékenységi formákban beillesztjük az anyanyelvi nevelést.
- Az anyanyelv fejlesztésére és a kommunikáció különböző formáinak alakítására felhasználjuk *a beszélő környezetet*.
- Óvodapedagógusaink helyes mintaadással ösztönzik a gyermekeket arra, hogy beszédük, kommunikációjuk kulturált legyen.
- Türelemmel hallgatják meg a gyermekeket, engedik őket „kibeszélni”, ugyanakkor beszédfigyelemre is nevelnek.
- A gyermekek spontán érdeklődésére, kíváncsiságára alapozva bővítjük tapasztalataikat, ismereteiket; majd a már *meglévő tapasztalatokra, ismeretekre építve* biztosítunk számukra változatos tevékenységeket.
- A gyermekek spontán szerzett tapasztalatait, ismereteit óvodapedagógusaink *különböző tevékenységekben és élethelyzetekben gyakoroltatják*.
- Figyelmüket mintegy észrevétlenül kell ráirányítani környezetükre, mely valamennyi értelmi képesség fejlődését elősegítő legyen.
- Folyamatos ráfigyeléssel szűrjük ki azokat a kisgyermeket, akik valamilyen területen kiemelkedő képességekkel rendelkeznek (plusz foglalkozásokkal, lehetőségek felkutatásával és kiaknázásával fejlesztik tehetségüket); illetve azokat, akik felzárkóztatásra szorulnak.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- *Szívesen beszélnek, kommunikálnak egymással és a felnőttekkel; kérdéseik céltudatosak, világosan megfogalmazottak; válaszaik lényegre törők.*
- *Képesek összefüggően – egész mondatokban – mesélni egy képről; legalább 5 – 6 mondatot; lényeglátásra törekedve*
- *Képesek gondolataik, érzelmeik szóbeli kifejezésére; érthetően, folyamatosan kommunikálnak; mások közléseit megértik.*
- *Képesek életkoruknak és egyéni képességeiknek megfelelő feladatok megoldására; alkalmazzák az egyszerű gondolkodási műveleteket.*

- Összerendezetten használják kialakult észlelési képességeiket (szem – kéz és mozgáskoordináció)
- Tapasztalati úton szerzett ismereteiket emlékezetben tartják; kifejlődik rövid és hosszú távú emlékezetük.
- Elemi ismeretekkel rendelkeznek önmagukról és környezetükről.
- Képesek spontán, koncentrált, illetve megosztott figyelemre.
- *Saját tehetségükhöz mértén kifejezett kreativitással rendelkeznek.*

5. ÓVODAI ÉLETÜNK MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Az igazgató feladata a hatékony munkavégzéshez szükséges személyi és tárgyi feltételek megteremtése, a hiányosságok jelzése a fenntartó felé

5.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

AZ ÓVODÁBAN A NEVELŐMUNKA KÖZÉPPONTJÁBAN A GYERMEK ÁLL

*Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az **ÓVODAPEDAGÓGUS** – nélkülözhetetlen segítők pedig a **DAJKA**.*

Óvodánk férőhelyeinek a száma: 50 fő

Óvodai csoportjaink száma: 2

Óvodapedagógusok száma: 3 fő (felsőfokú végzettséggel)

ebből: 1 fő igazgató (felsőfokú végzettség + közokt.vez.szakvizsga)

Óvodai dajkák száma: 2 fő (középfokú végzettséggel)

Szakácsnő: 2 fő

Élelmezésvezető: 1 fő

326/2013. (VIII.30.) Kormány rendelet 33/B § (5) „Ha az óvoda reggel 8.00 óra előtt vagy a délutáni időszakban nem fejlesztő, iskola-előkészítő vagy más, kifejezetten nevelési jellegű foglalkozást szervez, ezen időszakokban a gyermekek felügyeletét nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy is elláthatja.”

A program megvalósítására elkötelezettek; a gyermekek pozitív énképének és önbizalmának kialakítására törekednek.

Felelősek a közösen kitűzött célok és feladatok megvalósításáért.

Óvónőink között fontos az összhang, pedagógiai elveinket, nevelési gyakorlatunkat igyekszünk összeegyeztetni.

Dajkáink segítőtársként közreműködnek a nevelőmunkában, az óvónők utasításai szerint. A közösségi élet és az egészséges életmód szokásainak kialakításában különösen fontos szerepük van. Nálunk szokássá vált, hogy dajkáink reggelente egyeztetnek az óvónőkkel a napi teendőkkel kapcsolatosan és annak alapján segítik az óvónők munkáját.

Az igazgató koordinálja, irányítja az alkalmazotti kör tevékenységét. Ellátja a pedagógiai, tanügyigazgatási, munkáltatói, menedzselési feladatokat. Felelős az intézmény hatékony és eredményes működéséért, a takarékos gazdálkodásért, a nevelőmunka minőségéért, a feladatok elosztásáért.

Az óvónőinknek legyen igényük az önművelésre, szakmai tájékozottságuk, szaktudásuk fejlesztésére.

Minden dolgozónak feladata, lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a migráns családokból érkező kisgyermek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

Továbbképzés, önképzés:

- A 7 évenkénti kötelező 120 óra továbbképzést minden óvónőnek teljesítenie kell; a tapasztalatokat kamatoztatni és megosztani egymással.
- A választható témák közül elsőbbséget élveznek azok, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a program megvalósításához (művészetekkel kapcsolatos); illetve a kiemelt nevelési feladatokhoz (pl. egészségnevelés, környezetvédelem)
- A kötelezőn túl alkalmi továbbképzések, előre nem tervezettek, ha a témájuk érdekes, programunk témájához felhasználható, illetve aktuális.
- Önképzésre ragadjanak meg óvónőink minden lehetőséget, szakmai folyóiratok, szakkönyvek tanulmányozásával; gyűjtsék és alkalmazzák a nevelőmunkájuk színvonalát emelő gyakorlatokat

5.2. TÁRGYI FELTÉTELEK

Az óvodának rendelkeznie kell a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon kell kialakítani, hogy az szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfelelően változó testméretének, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. Tegye lehetővé mozgás- és játékigényük kielégítését, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal vegye körül. A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket számukra hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel kell elhelyezni. Az óvoda egyidejűleg biztosítson megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak, teremtsen lehetőséget a szülők fogadására.

Óvodánkban kettő csoportszoba; többfunkciós iroda helyiség (amely bizonyos alkalmakkor logopédiai foglalkoztató; élelmezésvezetői iroda; vezetői iroda, tárgyaló; a szülőkkel való négy szemközti beszélgetésre; ha szükséges, beteg kisgyermek elkülönítésére alkalmas helyiség); gyermeköltöző; gyermekmosdó, WC található; valamint az iskolai napközi otthont is kiszolgáló, szociális étkezést is ellátó konyha és mellék helyiségei.

A csoportszobák mérete és bútorzata a gyermeklétszámnak megfelelő. *A szabad játékhoz szükséges eszközöket, játékokat* mindkét csoportban az életkori sajátosságok figyelembe vételével választjuk, mennyisége kielégítő szinten van, folyamatosan bővítjük.

A csoportszobákban a gyermekek igényeinek megfelelően mesesarkot, babakonyhát – szobát, építőjátékra, *vizuális tevékenységre* alkalmas helyet alakítottunk ki.

Mindkét csoportban a meséskönyveket, ismeretterjesztő könyveket a gyermekek részére elérhető könyvespolcon helyeztük el. A minőségi gyermekkönyvek ellátottsága jó, nagy gondot fordítunk a folyamatos bővítésre.

A tevékenységekben megvalósuló tanuláshoz sok értékes eszközünk áll rendelkezésre, óvjuk azokat, hogy több korosztályt is kiszolgáljanak.

Sporteszközeink mennyisége és minősége megfelel az elvárásoknak és a gyermekek korosztály szerinti összetételének, illetve létszámának. Mind a nagymozgások fejlesztéséhez, mind a speciális lábtornához, egyensúlyfejlesztéshez, izomzat erősítéséhez rendelkezünk a szükséges sporteszközökkel.

A két csoportszobához egy, 2009-ben teljesen felújított közös mosdóhelyiség tartozik (4 WC csészével és 2 piszoárral a fiúk részére) , ahova felváltva mennek a csoportok, így a

jelenlegi gyermeklétszámnak teljesen megfelel. A fülkéket esztétikus, színes, mosható zuhanyfüggönnyel tettük intimebbé, zártabbá.

A gyermeköltöző szintén nem nagy, de jelenleg megfelelő; új, zárt, jellel ellátott polcos és akasztós szekrényekkel, padokkal; a téli kabátok részére külön fali fogasokkal.

Az épülethez tartozó játszóudvar alapterülete nagy, zárt egységet alkot. Az itt található játékok, eszközök, díszcserjék, fák, virágok tág teret biztosítanak gyermekeinknek a változatos és fejlesztő játékokra, mozgásra, tapasztalatszerzésre, ismeretek mélyítésére. Udvarunkon található játékaink fából készültek. Megóvásukról, karbantartásukról gondoskodunk.

Gazdasági erőforrások bővítési lehetőségei:

- Mórichidai Óvodáért Egyesület
- Pályázati lehetőségek felkutatása és kiaknázása
- Szponzorok (magánvállalkozók)
- Rendezvények bevételei
- Szülői támogatás

5. 3. ÓVODÁNK KAPCSOLATAI

Minőségirányítási Programunk fő iránya a partnerközpontú működés. Abban határoztuk meg közvetlen és közvetett partnereinket és a kapcsolattartás formáit.

Az óvoda és a család

A gyermek nevelése a család feladata; az óvodának a családi nevelést kiegészítő funkciója van. Arra kell törekednünk, hogy ezt az alapvetet a szülők is megértsék és elfogadják. A kapcsolattartás igénye kölcsönös kell, hogy legyen. Óvónőink még óvodába lépés előtt megismerik a kisgyermek szociális háttérét, a családi nevelés elveit; *figyelembe veszik a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesítik az intervenciók gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.* A szülőknek pedig számtalan lehetőségük nyílik az óvodai nevelés céljainak, feladatainak megismerésére.

A kapcsolattartás formái:

- Napi kapcsolat az óvodában

- Szülői értekezletek; fogadóórák
- Családlátogatás
- Nyílt nap
- Családi rendezvények (nyári kirándulás; közös gyermeknap; farsang)
- Munkadélutánok (pl. adventi vásár, udvarrendezés stb.)

Az óvoda és az iskola

Cél olyan tartalmi kapcsolat kialakítása, amely elősegíti a gyermekek zavartalan iskolakezdését.

A kapcsolattartás formái:

- Látogatások: leendő első osztályos tanító néni látogatása az óvodában; nagycsoportosok látogatása az iskolában
- Konzultáció az elsőosztályos pedagógussal a gyermekek haladásáról
- A tanító nénit meghívjuk az évzáró ünnepélyre.
- Egymás nevelési programjának megismerése
- Rendezvények látogatása

Az óvoda egyéb kapcsolatai:

- Fenntartó önkormányzatok
- Oktatási Hivatal – Győri Pedagógiai Oktatási Központ (továbbképzés; konferenciák; szaktanácsadás)
- Győr – Moson – Sopron Megyei Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ
- Nevelési Tanácsadó Rábaszentmihály
- Téti Kistérség Sokoróaljai Önkormányzataink Gyermejkölési és Szociális Intézménye
- Védőnő, orvos

A Kárpát-Medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében:

- Az óvoda külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és- lehetőségei szerint- szakmai kapcsolatot tart fenn.

5.4. ÓVODAI ÉLETÜNK MEGSZERVEZÉSE

5.4.1. NAPIREND

Óvodánkban a napirendet úgy állítottuk össze, hogy az *igazodjék a különböző, párhuzamosan végezhető tevékenységekhez és a gyermekek egyéni szükségleteihez.* Folyamatosság és rugalmasság jellemzi *szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.*

Időtartam	Tevékenység	
7 – 9	<p>Gyülekező: (vidéki kisgyermeket mindig felnőtt várja az óvoda előtti autóbusz megállóban)</p> <p>Szabad játék</p> <p>Személyes percek</p>	<p>S</p> <p>Z</p>
9 – 12	<p>Tízórai</p> <p>Gondozási feladatok</p> <p>Játékba integrált egyéni és mikrocsoportos tevékenység: (5-35 perces csoportos foglalkozás is)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rajzolás, festés, mintázás, kézimunka - ének-zenei készségek fejlesztése - külső világ tevékeny megismerése - tapasztalatok feldolgozása - részképességek fejlesztése egyéni szükségletek alapján <p>Mozgás, mozgásos játékok; <i>mindennapos testnevelés</i></p> <p>Verselés, mesélés; dramatikus játék</p> <p>Levegőzés: játék a szabadban; séta, edzés, kocogás, futás</p>	<p>A</p> <p>B</p> <p>A</p> <p>D</p> <p>J</p>
12 – 15,30	<p>Gondozási tevékenységek</p> <p>Ebéd</p> <p>Pihenés, alvás mesével, altatóval</p> <p>uzsonna</p>	<p>Á</p> <p>T</p>
15,30 – 16,30	<p>Szabad játék a csoportszobában vagy az udvaron</p> <p>Indulás haza (vidéki kisgyermeket felültetjük az autóbuszra az óvoda előtti autóbusz megállóban)</p>	<p>É</p> <p>K</p>

Nyáron a napirend úgy módosul, hogy a gyermekek időjárástól függően az egész délelőttöt a szabadban töltik; itt fogyasztják el a tízórait és az uzsonnát is. Kánikula idején pancsolásra is van mód. A tevékenységformákból nem maradnak el nyáron sem az énekes játékok, a verselés – mesélés , a mozgásos játékok, lehetőség van rajzolásra, mintázásra, kézimunkára.

A külső világ tevékeny megismertetése ekkor is feladat.

5.4.2. HETIREND

Óvodánkban csak a kötött tevékenységek (tervezett mozgás) és a külső szakemberek fejlesztő foglalkozásai konkrét napra tervezettek – ezt minden év szeptemberében egymáshoz igazodva alakítjuk ki. Egyébként nyitott hetirenddel működünk, nem ragaszkodunk mereven egy-egy naphoz; ha más, aktuális tevékenység (tervezetten, vagy váratlanul) esik arra a napra, akkor azt rugalmasan kezeljük.

5.4.3. BEFOGADÁS

Óvodába lépő gyermekek:

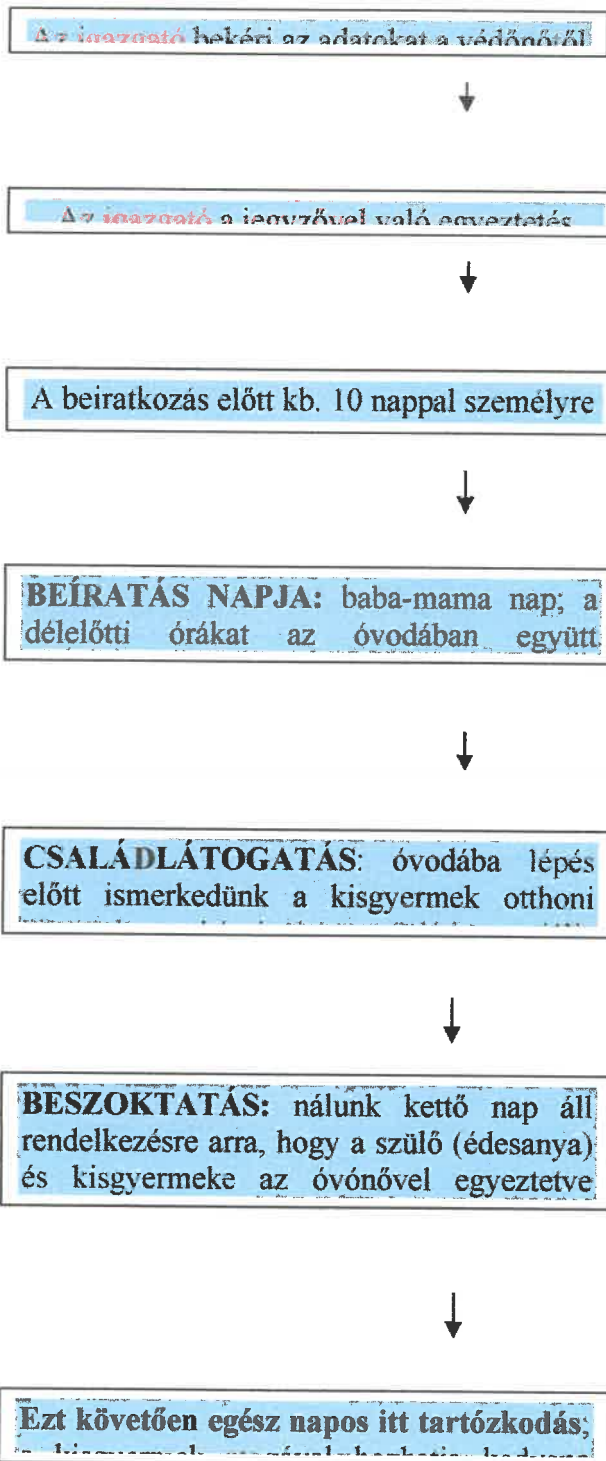
2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről:

8. § (1) * Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, amely a gyermeket fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készíti fel. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

Óvodánk is lehetőséget biztosít a szülőknek, hogy a fenti törvényrendelet alapján már akkor beadják kisgyermeküket, amikor a harmadik életévüket a felvételtől számított fél éven belül betöltik.

Ezt a gyermeklétszámunk is lehetővé teszi. Eszközeink, bútoraink és rugalmas napirendünk alkalmas arra, hogy három év alatti gyermekeket is fogadjunk szükség esetén.

Az óvodába lépés folyamata:

A befogadás elvei:

- A kisgyermek családtól való elszakadásának megkönnyítése
- Az új közösségbe való beilleszkedés minél zökkenőmentesebbé tétele
- A beszoktatás szorosan a családdal együttműködve történjék

A csoportba sorolás elvei:

- A beszoktatós új gyerekek a korosztályuknak megfelelő csoportban kezdik az óvodát.
- Évvesztes gyermekekre való odafigyelés
- Teljesíthető szülői igények

- **Sajátos nevelési igényű kisgyermek befogadása**

Óvodánk Alapító Okiratában szakágazati feladatként szerepel a sajátos nevelési igényű kisgyermek integrált nevelése. Ennek megfelelően illesztjük be a közösségbe ezeket a kisgyermeket.

Nevelésükhöz mindenképpen szakember (fejlesztő pedagógus, konduktor stb) segítségét vesszük igénybe, amit a kiemelt normatívából finanszírozunk.

A csoportban dolgozó óvónők és dajkák a szakember útmutatásával foglalkoznak a kisgyermekkel; feladatuk első sorban a testi, lelki épségük óvása; gondozás; a közösségbe való beilleszkedésük segítése; lehetőség szerinti fejlesztés.

- **Más vidékről, kultúrából érkezett családok kisgyermekének befogadása**

Óvodánk nyitott arra, hogy a más kultúrából érkezett családok kisgyermekét is befogadja és segítse beilleszkedésüket.

Ugyanakkor feladatunknak tekintjük, hogy a gyerekek megismerhessék egymás szokásait, kultúráját. Ez az óvoda minden dolgozójának kötelessége; beszélgetésekkel, különféle alkalmak, rendezvények szervezésével.

Nem erőltetjük, hogy teljesen beolvadjanak az itt élők közösségébe, szorgalmazzuk, hogy megtartsák sajátosságaikat. (természetesen a szülőkkel való előzetes megbeszélést követően)

6. ÉVES PROGRAMJAINK, NÉPSZOKÁSAINK, ÜNNEPEINK

Az óvoda természetes közege a néphagyományőrzésnek. A Óvónőink feladata a népi kultúra ápolása, ehhez azonban pontosan ismerniük kell annak eredetét, lényegét, jellegét. Tehát felkészültnek kell lennünk, hogy továbbadhassuk környezetünk, lakóhelyünk néphagyományait.

A jeles napokat egy hosszabb előkészület vezeti be, melyhez folyamatosan biztosítjuk a változatos tevékenységeket. Figyelünk arra, hogy az ünnep – külsőségeivel együtt – sem lehet erőltetett forma, úgy szervezzük, hogy abban a gyermekek örömet leljék, vidám hangulatú, felszabadult együttlét legyen.

Az óvodai élet hagyományos ünnepei és a néphagyományokhoz kapcsolódó néhány jeles napunk:

Ősz:

- Őszi kincsek, termények gyűjtögetése, betakarítása
- Termésjátékok, bábok készítése
- Takarítási világnap
- Szőlő hegyi séta, szüret
- Mihály napi vásár
- Állatok világnapja
- Magyar népi játék napja
- A kézmosás világnapja
- Márton nap
- Művészeti hét
- Katalin nap

Tél:

- Adventi gyertyagyújtás
- Mikulás váró
- Luca napja

- Karácsony várás
- Vízkereszt
- Téli világunk
- Mackó nap
- Farsangi vigasságok
- Jégtörő Mátyás

Tavaszi:

- Tavaszi éledő természet, hóvirág
- Nemzeti ünnepünk
- Sándor, József, Benedek
- A víz világnapja
- Húsvét
- Szent György hava
- Egészség hét
- Föld napja
- Anyák napja
- Búcsú az ovitól
- Apák napja

Családdal közös programok, ünnepek:

Az óvoda a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való együttműködés, melynek formái:

- Személyes kapcsolatok
- Szülői értekezlet
- Családlátogatás
- Óvoda rendezvényei
- Nyílt nap, fogadó óra
- Kirándulások

7. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

7.1. SZABAD JÁTÉK

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék - szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamat - a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

Fontos, hogy a tevékenységi formák céljainak és feladatainak megvalósításához megtaláljuk a megfelelő módszereket, melyek összhangban vannak az egyéniségével, a gyermekcsoport összetételével és az adott tevékenységgel.

Célunk:

- A gyerekek felszabadultan, önfeledten tudjanak játszani
- Válgják a játék önfeledt tevékenységformává
- Az otthonról hozott feszültségeiket tudják a szabad játék során levezetni
- Fejlődjön kreativitásuk, gondolkodásuk, képzeletük, koncentrálódjon figyelmük.

Feladataink:

- barátságos, családi, felszabadult légkör biztosítása
- életkornak megfelelő játékok biztosítás

- esztétikus környezet biztosítása
- példaadás, tapasztalatszerzés
- a gyerekek közötti kötődés támogatása
- változatos eszközök, anyagok használata
- szokásrendszer kialakítása
- a játékhoz szükséges feltételek biztosítása (megfelelő légkör, hely, idő, játékeszközök)

A 3-6-7 éves korban megjelenő játékfajták s azok tartalmának, minőségének alakítása a gyermekek egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodva

- Gyakorló játék: megismerik az eszközök, tárgyak különböző tulajdonságait; a cselekvés többszöri, szinte ritmikusan történő ismételtetése során fejlődnek érzékszerveik, gyakorolják a látást, hallást, tapintást; mozgásuk összerendezettebbé válik.
- Szimbolikus – szerepjáték: már a legkisebbeknél is megjelenik; fontos, hogy az óvónő is részt vegyen, szerepet vállaljon ezekben a játékokban, hogy a különböző kapcsolatok kialakítása minta legyen; a kicsik egyszerű mozzanatokat megjelenítő szerepjátékokat játszanak: pl. papás-mamás, fodrászos, orvos játék; a nagyobbak bonyolultabb szerepeket is vállalnak, illetve bevonják a kicsiket a játékukba; szükség esetén az óvónő is kezdeményezhet szerepjátékot.
- Dramatizálás, bábozás: a rendszeres, többször ismétlődő meseélmény igazi táptalaja a bábozásnak; a kelléktárat állandóan bővítjük, ez elengedhetetlen tartozéka a képzeleti képek megjelenítésének, a beleélő képesség, önkifejezés formázásának; a csoportoknak kedvenc bábjuk van, amit minden helyzetben elővehetünk; a bábkészlet a gyermekek számára mindig elérhető.
- Konstruáló játék: jellemezze a formagazdagság, ebben a gyermek átélheti az „én készítettem” alkotás örömét; a konstruáló játékhoz kapcsolódva jelenik meg a barkácsolás, melyhez az eszközöket a gyermekekkel közösen folyamatosan gyűjtögetjük; a barkácsolásban óvónőink segítő szándékkal vesznek részt, hagyatkoznak a gyermekek fantáziájára; a közösen barkácsolt eszközöket felhasználhatják a játékban.
- Szabályjáték: lényege: hogy a játék meghatározott szabályok szerint zajlik, kielégítve a mozgásigényt és fejleszti az értelmi képességeket; a szabályok megfogalmazásánál odafigyelünk arra, hogy azok könnyen érthetőek és teljesíthetőek legyenek;

ugyanakkor a gyermekeknek is megadjuk a lehetőséget, hogy ők maguk is hozzanak létre szabályokat, legyenek a játék vezetői.

A gyermekek beszédképességének fejlesztése a játékban

A gyermekek számára a játék lehetőséget teremt a kommunikációra, a párbeszéd kialakítására. Az óvónő szerepvállalásai modell értékűek a gyerekek szókincsének, artikulációjának, kifejezőképességének fejlesztéséhez. A hangszínnel, hangerővel való bánni tudást a dramatikus játékok segítik elő. A különböző nyelvi játékoknak, gyakorlókártyáknak közvetlen beszédfejlesztő hatásuk van. A bábjáték egyszerű lehetőséget nyújt a hallgatag gyermekek megszólaltatásához.

Az óvónő tapintatos játékirányításának kialakítása

A gyermekek nyugodt játéka esetén csak figyelemmel kísérik a játékot, aktívan nem veszünk részt abban, hagyjuk a gyermekeket cselekedni. Kiscsoportosok esetén modellnyújtó játszótársak vagyunk, ezért többször van kezdeményező szerepünk. Segítjük a kevésbé kreatív, ötletszegény gyermekek játékát is. Ha a gyermekek durvák, veszélyeztetik egymás épségét, játékát, be kell avatkoznunk.

A gyermekek tapasztalatainak gazdagítása, a megszerzett tapasztalatok megjelenítése a játékban

A gyermekek a környezetükből szerzett tapasztalatokkal a játék tartalmát gazdagítják. Az óvodában, a tágabb természeti és társadalmi környezetben szerzett tapasztalatokat a játékban újra és újra átéljük.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Önfelédten, örömmel játszon
- Kitartó és elmélyült legyen a játéka
- Szabályjátékok során tartsa be a szabályokat
- Figyeljen társaira
- Tudja megosztani a játékot a társaival
- Játsza ki magából az élményeit
- Egyéni ötletei legyenek, kreatív alkotásokra törekedjen

7.2. VERSELÉS, MESÉLÉS

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál.

Célunk:

- A gyermekeket a könyv szeretetére, megbecsülésére neveljük; irodalmi igényességüket kialakítsuk.
- A csodákkal teli meseélmények átélésével pozitív személyiségjegyeiket megalapozzuk.
- A mindennapos mesével, mondókázással, verseléssel segítsük érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésüket.
- A kiválasztott mesékkal, versekkel, mondókákkal erősítjük a néphagyomány ápolását, a környezet megszerettetését.

Feladataink:

- igényes irodalmi anyag összeállítása az adott témának megfelelően
- mesekuckó kialakítása
- motiváció bábokkal
- az irodalmi anyag befogadására motiválunk
- igény szerint ölbéli mesélést, verselést kezdeményezünk

A felhasznált irodalmi anyag igényes összeállítása nagy körültekintést kíván az óvónőktől. Az óvodán kívül sajnos nagyon sok olyan mesét és filmet látnak a gyerekek, amelyek károsan hatnak a személyiségükre. Ha lehet, legalább mi igyekezzünk ezeket ellensúlyozni.

Arra alapozunk, hogy az első irodalmi élményét a kisgyermek a családból hozza – bár ez nem mindig így van. Már az óvodába lépés első napjától elkezdjük a mondókázgatást, simogatók, höcögtető mondogatását. Majd később megjelennek a népi mondókák, névcsúfolók, halandzsa szövegű kiolvasók.

Az óvodáskor versanyagát a népköltészetből, klasszikus és mai költőink ritmikus, zenei hatású, játékos gyermekverseiből állítjuk össze. Szerepelhetnek vidám, humoros versek, majd később lírai versek is, mert a gyermekek 5-6-7 éves korban már képesek megérezni a költői képek érzelmeit, kifejező erejét.

Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi-népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi-, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Mesék esetében egyszerű, érthető, ritmikus ismétlődéseket tartalmazó mesékkel kell kezdeni, majd megjelennek a többfázisos szerkezetű állatmesék, népmesék. A mesehallgatás igazi ideje 5-6-7 éves korban van. Az állatmeséktől kezdve a cselekményesebb népmesékben, novellisztikus – realiztikus meséken át beépülnek az anyagba a klasszikus tündérmesék, a tréfás mesék, a műmesék. Sőt, az egyszerűbb meseregényeket is szívesen és izgalommal hallgatják folytatásokban, napokon keresztül. A meséket a magyar népmesék bőséges választékából, a magyar klasszikusok és mai írók modern meséiből válogatjuk elsősorban, de repertoárunkban helyet kaphat alkalmanként egy – egy külföldi író meséje is, ha az minden egyéb szempontból megfelelő irodalmi élményt nyújt a gyermekeknek. Egyébként a magyar írók meséire ugyanez a kitétel vonatkozik.

A mesemondáshoz mindig csendes, nyugodt együttlétet, érzelmi ráhangolódást teremtünk. A mesehallgatásnak állandó helye van (mesekuckó); rendszeresen használt kiegészítők: mesemondó báb, illetve mesegyertya, mesére hívó vers. Mi magunk is találunk ki meséket, elsősorban a gyermekek környezetéből, ezzel inspirálhatjuk őket is saját történetek alkotására, miáltal fantáziájuk, mondatalkotásuk jelentősen fejlődik. A kisgyermekek nagyon élvezik, amikor a felnőtt a saját gyermekkoráról mesél. Használjuk ki ezt is! Létszükségletük a gyerekeknek a pihenés előtti mesemondás, amelynek tartalma és előadási stílusa olyan kell, hogy legyen, amely oldja az egész napi feszültséget, ellazít és megnyugtatja a gyermekeket.

Nálunk a mondókázás, verselés inkább kisebb csoportokban történő együttjátszás. Óvónőinknek élniük kell a spontán adódó alkalmakkal, melynek elengedhetetlen feltétele a bőséges anyagismeret, jó szövegtudás, fogékonyság és irodalmi igényesség.

A mese, vers, dramatikus játék az anyanyelvi fejlesztés egyik leghatékonyabb eszköze. Ezeket keresztül elsajátítják a helyes kifejezést, tiszta beszédhallást és nyelvtanilag helyes beszédet. **FONTOS AZ ÓVÓNŐK ÉS A DAJKÁK PÉLDAÉRTÉKŰ, SZÉP, TISZTA BESZÉDE.**

Irodalmi anyag mennyisége:

3-4 éves korban:	5-6-7 éves korban:
10-12 mondóka	4-5 mondóka
5-6 rövidebb vers	6-10 rövidebb, hosszabb vers
6-8 új mese	10-15 új mese

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Igénylik a mese, vers, mondókázás élményét.
- Szívesen ismételik a verseket, rigmusokat.
- Saját képességeikhez mértén tudnak megjegyezni, illetve előadni rövidebb – hosszabb meséket, verseket.
- Örömeiket lelik a bábozásban, dramatizálásban, saját adottságaikhoz mértén vesznek részt abban és találnak ki maguk is odaillő szövegeket.
- Gazdagodik szókincsük, fejlődik kifejezőkészségük, mondatalkotásuk.
- A dramatikus játékban, bábozásban fejlődik önkifejezésük.
- Irodalmi élményeik által fejlődik erkölcsi magatartásuk, kialakul énképük.

7.3. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömeit. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Célunk:

- Elérjük, hogy kisgyermekünk felszabadultan és örömmel énekeljenek, zenéljenek.
- A mindennapi játékokban jelenjen meg az ének-zene, énekes játék, gyermektánc
- Bátran alkalmazzák az éneklést.
- Alakuljon ki zenei kreativitásuk.
- A kisebb társaiknak jó példával járjanak el, vegyék be a kisebbeket is az énekes játékaikba.
- Fedezzék fel a zenehallgatást, mint örömforrást.
- Élvezzék a magyar népdalokat, igényük legyen ennek hallgatására.

Feladataink:

- A (2,5)3-7 éves korban megtervezhető hagyományos zenei tartalmakat biztosítjuk.
- Biztosítjuk a megfelelő helyet, tárgyi feltételeket.
- Zenehallgatáshoz olyan zenét válogassunk, amelyek felkeltik a gyerekek figyelmét.
- A zenei nevelésben is felszínre hozzuk, megjelenítjük tájegységünk néphagyományait – népdalokon, gyermek néptáncokon, népi játékokon keresztül.
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál – ha kell – figyelembe vesszük a migráns és az etnikai kisebbségi gyermekek hovatartozását is.
- Óvónőink biztosítják e tevékenység szervezeti formáit.
- A gyermekek egyéni képességeinek megfelelően alakítjuk zenei hallásukat, ritmusérzéküket, hagyva, hogy mindenki a saját ütemében fejlődjön.

A zenei nevelés, éppúgy, mint a mese, vers; elkezdődik az óvodába lépéssel. Az éneklés megnyugtatóan hat még a nehezen beilleszkedő kisgyermekre is.

Az ölbeli játékok, akár mondókák, akár énekes játékok segítenek a kisgyermek és az óvónő közötti jó kapcsolat kialakulásában. Ezek között legyen arc-, kéz-, ujj és lovagoltató játék. Ezen kívül egyszerű, 4-5 hangból álló énekes játékot ismerjenek meg, az ünnepek köszöntésére pedig egy-két komponált gyermekdalt.

Majd, ahogy változik a gyermekek életkora, úgy bővítjük a kiválasztott anyag mennyiségét és a játékok közül is választunk bonyolultabbakat is. Megismertetjük őket a csigavonallal, hullámvonallal, szerepcserés játékokkal; majd fogyó- gyarapodó, hidas és vonulós játékokkal; valamint egyszerű tánclépéseket tartalmazó népi játékokkal. A népi játékokat mondókákat elsősorban ebből a tájegységből választjuk; tehát a Rábaközéből.

A lelassított éneklés, mondókázás elősegíti a helyes artikulációt, a szavak szép és pontos kiejtését. A hangutánzó szavak énekelgetése pedig segíti a magán- és mássalhangzók pontos képzését. A sokféle énekes játékok alkalmat adnak a szókincs bővítésére.

A zenehallgatás anyagát a következő szempontok szerint állítjuk össze: népdalok; magyar szerzők gyermekeknek szóló dalai; érzelmi hatású dalok; migráns és etnikai kisebbséghez tartozó népek dalai (ha van ilyen kisgyermekünk); rokon – és más népek dalai; altatódalok; klasszikus és kortárs szerzők zenéje, illetve műveinek egy-egy óvodásoknak is élvezhető részlete. Az óvónőnek törekednie kell arra, hogy éneklése tiszta, szép, és esztétikai élményt nyújtó legyen.

Az életkornak megfelelő zenei anyagok:

3-4 éves korban:

6-8 mondóka, ölbeli játék

10-15 egyszerű énekes játék: 2/4-es üteműek, negyed és
páros nyolcad ritmusokkal

1-2 alkalomhoz illő műdal

5-6-7 éves korban:

4-7 mondóka

10-16 új énekes játék: 4-8 motívumból álló; hangterjedelme:
dur hexackord

3-4 alkalomhoz illő műdal

A zenei képességek fejlesztése:

- Magasabb-mélyebb megkülönböztetése, megnevezése, megjelenítése beszéd- és énekhangon, zörejen, hangszeren
- Gyors-lassú megkülönböztetése, megnevezése, alkalmazása
- Tempó és hangerő összekapcsolása (halk – lassú; halk – gyors; hangos – lassú; hangos – gyors)
- Egy dalon belül a dinamika változtatása
- Dallamfelismerés jellegzetes kezdő, sajátos belső, ill. záró motívumról
- Dallambújtatás
- Különböző hangszínek megkülönböztetése
- Egymás hangjának felismerése
- Visszhangjáték (dallam, ritmus)
- Egyenletes lüktetés, kettős lüktetés, ritmus kiemelése, megkülönböztetése és összekapcsolása
- Zenei improvizáció
- Ritmushangszerek megismertetése, használata

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Élvezettel játsszák az énekes játékokat, mondogatják a mondókákat, játéukban felhasználják azokat.
- Képesek – egyéni adottságaikhoz mérten – tisztán, érthető szövegkiejtéssel énekelni gátlások nélkül, felszabadultan, egyedül is.
- Érzik az egyenletes lüktetést és a ritmust; megkülönböztetik a zenei fogalompárokat; fejlődnek nyelvi képességeik, bővül szókincsük.
- Képesek az életkoruknak megfelelő játékos, táncos mozgások egyöntetű, szép megformálására; térformák kialakítására.
- Tudnak élvezettel figyelni a zenehallgatásra, igénylik az óvónő szép énekét.

7.4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Célunk:

- A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka adjon örömet a gyermeknek.
- Fejlődjön kreativitása.

- Türelmes, kitartó munkavégzésre ösztönözze
- Alakuljon ki a gyermekben a szép iránti érzék
- Jó példát mutasson társainak.
- Alakuljon ki az igény az önkifejezésre, az alkotásra, az esztétikai élmények befogadására.

Feladataink:

- Megteremtjük az alkotó tevékenységhez szükséges feltételeket;
- Megismertetjük a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.
- Az alkotó tevékenységeket differenciált módon valósítjuk meg.
- A gyermeki alkotásokat a belső képek gazdagítására építjük.
- Megismertetjük gyermekeinket a népművészeti elemekkel
- Értő odafigyeléssel kísérik nyomon a spontán készített gyermekmunkákat; hiszen azokból lehet igazán következtetni a kisgyermek lelki állapotára.

Csoportszobáinknak van olyan része, ahol a gyermekek bármikor, kedvük szerint végezhetnek alkotó tevékenységet. A mindennapokban használatos eszközök (rajzeszközök, papír, festék, gyurma, ollók stb.) a gyermekek által elérhető helyen, mindig ugyanott vannak. Az eszközök kiválasztásánál, vásárlásánál fontos szempont a minőség, dominál továbbá a praktikum, a célszerűség és az esztétikum. Az eszközök karban tartása a dajkák feladata, az óvónőknek viszont oda kell figyelni, hogy a már használhatatlanok kerüljenek ki a tárolóból. Az óvodapedagógus figyeljen oda, hogy az alkotó tevékenységre elegendő időt és nyugodt légkört biztosítson.

Az óvodába kerülő gyermekek játszva ismerkednek az anyagokkal, az eszközökkel, a technikai módszerekkel és a tevékenységekkel kapcsolatos egészségügyi szokásokkal. Már egészen kicsi korban teret adunk annak, hogy a gyermekek kiélhessék alkotó kedvüket; az u.n. „firkakorszakban”. A képalakítás tevékenységei: rajzolás, festés, papírragasztás, nyomat, gyurmázás. A mindennapi játékban teret kap az építés, miáltal ismerkednek a különböző tárgyak formáival, alakzataival.

Később tevékenységük bővül a szándékos képalakítással, melyet a gyermekek élményeihez kapcsolódó témákkal és a hozzájuk megfelelően illeszkedő technikákkal

segítünk. 4-5 éves korra már megjelenik a felismerhető emberábrázolás. A használható eszköztárukat ekkorra már kibővítjük filccel, krétával; az ecsetekből pedig különböző vastagságúakat kínálunk fel. Terméseket, fonalat és színes papírokat is használunk. Az építés helyét úgy jelöltük ki, hogy ott legyen módjuk variálni a teret.

A legnagyobbak: 6-7 évesek gyerekek már képesek közös kompozíció készítésére is. Technikai megoldásaikat kibővítjük. A nagycsoportosok külön vizuális foglalkozáson vesznek részt heti rendszerességgel, ahol mindenféle érdekes és új technikát próbálunk ki. Többször alkalmazunk ezeken a foglalkozásokon valamely zenei hatás alatt elképzelt kép megjelenítését ábrázolásban.

A saját élményeken alapuló cselekményes témákban jelennek meg a mesék, versek, énekes játékok. A szabad választást a gyerekekre bízunk, ugyanakkor nem fukarkodunk az ötletadás lehetőségével sem, ha szükséges. Ezek a kisgyermek már bátran bevonhatók a bábok, játékkellékek, készítésébe, de gyakran lepik meg saját készítésű ajándékokkal a felnőtteket (szüleiket, az óvó néniket, dajkákat) és társaikat is. Mi ösztönözzük is őket erre. Az udvari életből sem hagyjuk ki ezt a nevelési területet, hisz számtalan természetes anyag kínálkozik alkotásra. Pl. homok, kavics, faágak, stb.

Az alkotó – alakító tevékenységek a mindennapi játékba integrálódnak, hetente egy alkalommal azonban mikrocsoportos kötetlen tevékenységre is sor kerül. Itt minden gyermek megalkothatja az ajánlott eszközökkel képi – plasztikai elképzéseit, megjelenítheti saját egyéniségét, fantáziavilágát, érzelmeit, vágyait.

Munkáikat a gyermeköltözőben helyezzük el, előtte azonban a csoportszobában egy kis „kiállításon” közösen megcsodáljuk azokat. (minden munkán a pozitívumokat emeljük ki – fontos, hogy minden kisgyermeknek legyen sikerélménye, akkor lesz képes felszabadultan alkotni és ezáltal folyamatosan fejlődni.

Azzal, hogy együtt tudunk gyönyörködni a saját alkotásokban, megcsodálunk egy-egy művészeti, népművészeti remekművet, elkezdődik az esztétikum iránti érzékenység és értékelő képesség kialakítása. Kiemelten kezeljük ezt a területet, hiszen programunk erre épül. Kutatjuk a lehetőségeket, ahol gyermekeink művészi élményekhez juthatnak. Nagycsoportosainknak már szervezhetünk múzeum -, képtár -, kiállítás látogatást valamelyik közeli városban. Megismerhetnek vidékünkön honos népi mesterségeket: fazekasság, fafaragás, hímzés. Ha pedig kirándulásainkon lehetőség adódik alkotóház meglátogatására, azt sem szalasztjuk el.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végén:

- Szívesen, felszabadultan, görcsök nélkül tevékenykednek; élményeik és érzelmeik kifejezésére képesek bármikor használni az ábrázolás eszközeit.
- *Kialakul igényük az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.*
- *Megismerik a mi vidékünkön honos népi mesterségeket – az „ezzel már én is találkoztam” szintjén.*
- Biztonsággal, napi szinten használják az eszközöket.
- Tevékenységük változatos témájában, eszközeiben és módszereiben egyaránt; munkájukra jellemző a változatos színhasználat, színárnyalatok létrehozásával is próbálkoznak.
- Alkotásaikra – *egyéni adottságaikhoz mérten* – jellemző a részletező formagazdagság, képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket.
- Örömmel készítenek csoportosan is kompozíciókat, egyszerű játékeszközöket, bábokat.
- Téralkításban, építésben bátrak, ötletesek, együttműködők.
- *Saját fejlettségi szintjükhöz mérten* fogalmazznak meg értékítéletet, tudnak beszélni alkotásokról.
- Kialakul bennük a szép látványra való rácsodálkozás képessége, tudnak gyönyörködni benne.

7.5. MOZGÁS, MOZGÁSOS JÁTÉKOK

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.

Célunk:

- *A mindennapos torna egyértelmű igénye legyen a gyerekeknek.*
- *Célunk, hogy gyermekeink nagy- és kismozgása egyre harmonikusabbá, összerendezettebbé, fegyelmezettebbé válják; járuljunk hozzá a helyes testtartás kialakulásához.*
- *Fejlődjenek önmagukhoz mérten testi képességeik (állóképesség, erő, gyorsaság, ügyesség); személyiségük (alkalmazkodóképesség, térben való tájékozódás, akarat, figyelem, önfegyelem, társra figyelés)*

Feladataink:

- A mindennapos torna változatos legyen
- A torna foglalkozások alkalmával vegyük figyelembe az egyéni és életkori sajátosságokat.
- Lehetőségeinkhez mérten a torna foglalkozásokat a friss levegőn végeztessük.
- Biztosítjuk a megfelelő helyet és eszközöket.
- Egyértelmű, érthető utasításokat adunk.
- A tornafoglalkozások alkalmával folyamatosan mozgatjuk a gyerekeket, kevés időt adunk a „várakozásra”, de odafigyelve az optimális terhelésre.

- Változatos mozgásformákat kínálunk a gyerekeknek.
- Figyelembe vesszük a gyerekek kéréseit, játék ötleteit.
- Folyamatosan dicsérjük, ösztönözzük a gyerekeket.

Irányított mozgásos játékokat heti egy alkalommal kötött formában szervezünk a csoportszobában, vagy a szabadban; ez az időjárástól és a feladattól egyaránt függ. Ezen a foglalkozáson gyermekeink két csoportban vesznek részt – két óvónő vezetésével. Külön a nagyok (nagy csoportosok és a fejlettebb középső csoportosok), és másik csoportban a kicsik (kiscsoportosok és a bátortalanabb középső csoportosok). Gyógytornát heti egy alkalommal tart óvodánkban az arra rászoruló (orvosi igazolással rendelkező) gyermekeknek képzett gyógytornász szakember.

A gyermekek szabad mozgásigényének kielégítéséhez sokféle eszköz áll rendelkezésre, melyek praktikusak, esztétikusak.

3-4 éves korban inkább a nagymozgások fejlesztésére, a nagy és lendületes mozgások koordinálására törekszünk.

5-7 éveseknél már kiemelt szerepet kap a finommotorika fejlesztése, az összeállított gyakorlatok, a különböző eszközök fogása, tartása segíti a kéz fogó izmainak erősödését.

A fejlesztés tartalma:

- Gimnasztika:
kar-, láb-, törzsgyakorlatok
- Járások:
természetes járás, speciális járás, járás irányváltoztatással
- Futások:
természetes futás, állórajt, gyorsítás, irányváltoztatás
- Ugrások:
távol- és magasugrás, ugrás helyből és nekifutásból, mélyugrás, felugrás, szökdelés, sorozatugrás
- Dobások:
feldobás-elkapás, hajítás, kétkezes és egykezes alsó- és felsődobás
- Támaszgyakorlatok:
csúszás, kúszás, mászás
- Talajgyakorlatok:

gurulás a test hossz tengelye körül, guruló átfordulás, kézállás előgyakorlata, lógás-függés-mászás létrán

- Egyensúlyozó járás:
talajon, vízszintes és rézsutos padon
- Labdagyakorlatok:
feldobás-elkapás, labdaütögetés, labdavezetés, egy- és kétkezes alsó- és felsődobás célba
- Versenyjátékok:
Egyéni versenyek, sorversenyek

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végén:

- Igénylik a mindennapos mozgást
- Mozgása összerendezett
- Nagymozgása, egyensúlyérzékelése kialakul
- A gyermekek szívesen mozognak, a mozgásos játékokban kitartóak.
- *Egyéni adottságaikhoz mérten képesek a különböző mozgásos feladatokat elvégezni.*
- Képesek betartani azokat a szabályokat, amelyeket a különböző versenyjátékok, ügyességi játékok megkívánnak.
- Ismerik az irányokat, tudnak térben tájékozódni.
- Nagy- és kismozgásaik harmonikussá, összerendezetté, fegyelmezetté válnak.
 - Tudnak a társakhoz alkalmazkodni
 - Állóképessége, erőnléte életkorának megfelelő

7.6. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza.

Célunk:

- Gyermekeink ismerjék meg a bennünket körülvevő világot, szeressék a természetet; alakuljon ki bennük egy környezettudatos magatartás.
- Erősödjék érzelmi kötődésük közvetlen környezetükhöz.
- Pozitív érzelmekkel viszonyuljanak a természeti, emberi, tárgyi világ értékei iránt.
- Ismerjék meg és ismerjék fel a környezetükben előforduló matematikai tartalmakat.
- Legyen igényük az esztétikus környezetük megóvására.
- Ismerjék fel a természetben előforduló jó-rossz, káros-kártékony dolgokat.
- Példaadásunkkal tereljük a gyermekeket a szép környezetünk megismerése felé.

Feladataink:

- Tudatos tervezéssel tesszük lehetővé kisgyermekeink számára a környezet tevékeny megismerését.

- A tapasztalat- és ismeretszerzésre elegendő alkalmat, időt, helyet és eszközt biztosítunk.
- Elősegítjük a gyerekek önálló döntési képességének fejlődését
- *Folyamatosan alkalmazzuk a differenciálás módszerét.*
- A környezet tevékeny megismerése során a gyermekeket matematikai tartalmú tapasztalatokhoz juttatjuk.
 - Természetsarkot alakítunk ki
 - Kirándulásokat, sétákat, természetjárásokat szervezünk a közeli környezetünkben(pl:Marcal part)
 - Megismertetjük a gyerekekkel a környezetvédelem fontosságát
 - Infokommunikációs eszközöket használunk.
 - Megtapasztaltatjuk az ok-okozati összefüggéseket.
 - növények, állatok gondozásával kapcsolatos ismereteke nyújtunk(pl: látogatás egy helyi birka farmon, baromfiudvar látogatása)
 - Az évszaknak megfelelően látjuk el az udvari kert és növényrendezést.
 - Magaságásunk rendbetételének nyomon követése, aktuális kerti munkákra való odafigyelés
 - Saját környezetünk rendben tartása
 - Szelektív hulladékgyűjtés
 - Kupakgyűjtő szív rendben tartása, kupakgyűjtés rászoruló beteg kislány részére-segítségnyújtás ,érzékenyítés fontossága
 - használt olaj gyűjtésének biztosítása az ovi területén
 - Minden évben gyümölcsfa ültetése az ovi udvarán.
 - Környezettudatos programok szervezése(pl: madársuli, lovaskocsikázás)

Tevékenységtartalmak évszakonként:

ŐSZ

Az évszak jellegzetességei:

- Az őszi természet megfigyelése, őszi időjárás változásainak megfigyelése
- Őszi levelek, termények gyűjtése, rendszerezése
- Szőlőhegyi séta, szüret

- Mustkészítés
- Kerti betakarítási munkák
- Beszélgetés a költöző madarokról
- Őszi séta a közeli folyóparton
- Állatok világnapja
- Márton napi lámpás séta a faluban,
- Baromfiudvar lakóinak megismerése
- Lovaskocsikázás a közeli erdőbe
- Testünk, érzékszerveink funkcióinak megismerése
- Matematikai tartalmak észrevétele a tevékenységek végzése közben
 - pl: levelek, termések formájának megbeszélése, különválogatása, csoportosítása.
 - szőlőszemek számolása, szín szerinti válogatása
 - must kimérése poharakba-melyik több,kevesebb, egyforma
 - betakarítás során termések megszámlálása, csoportosítása, krumplinyomat készítése
 - Marcal hídon a hídkorlát formájának megbeszélése, lépcsőfokok megszámlálása, töltés magasságának becslése, hidpillérek számolása, vízmércén a számképek gyakorlása
 - állatok csoportosítása a lábaik, szárnyaik, tulajdonságaik szerint
 - madarak tollainak csoportosítása, sorba rendezése
 - testünk részeinek megszámlálása, mi az amiből kettő van stb.

TÉL

Az évszak jellegzetességei:

- A téli természet jelenségeinek megfigyelése
- Kísérletek a vízzel, jéggel, hóval
- Nyomok figyelése a hóban
- A tél hatása az állatokra, növényekre
- Madáretetés az udvaron
- Farsangi finomságok készítése
- Hóember építés, szánkózás a töltésen
- Sütés, főzés kipróbálása

- Matematikai tartalmak észrevétele a tevékenységek végzése közben:
 - pl: hópehely formájának megfigyelése
 - a nyomatok készítése a hóban
 - hólabirintus kialakítása az udvaron
 - madáreleség kimérése
 - sütemények alapanyagának kimérése, formázása
 - formák észrevétele a mindennapok során
 - színek összekeverése-milyen színt kapunk?
 - Hógolyó, hóember formázása
 - Jégkocka készítése

TAVASZ

Az évszak jellegzetességei

- Az ébredő természet megfigyelése
- Tavaszi sétáink során a kiskerti virágok megfigyelése
- Éledő rovarvilág megismerése
- Udvarrendezés
- Költöző madaraink visszatérése
- Virágültetés
- Fa ültetés
- Veteményes kertünk rendbe tétele, beültetése
- Egészség hét
- Közlekedés hét
- Birka farm teszünk látogatást
- Lovaskocsikázás a helyi erdőbe
- Anyák napi köszöntő, ballagás
- Húsvéti készületek
- Gyermeknap programok
- Matematikai tartalmak észrevétele a tevékenységek végzése közben:
 - pl: az ültetés során veteményes kert megtervezése, sorok kialakítása, növények csoportosítása
 - zöldek feldarabolása, csoportosítása
 - Húsvéti formák megnevezése érzékeltetése

- tojások számlálása, különválogatása színek szerint
- virágok szirmainak megszámlálása
- számképek felismerése

NYÁR

Az évszak jellegzetességei:

- A természet, időjárás változásainak megfigyelése
- A szabad levegőn való játék
- Kertgondozás
- Növényeink locsolása
- Az udvaron lévő madaraink, bogaraink megfigyelése
- Folyadékszükséglet pótlása
- Árnyékos helyen vizuális tevékenységet kínálunk
- Vizes homokban való játék, formázás
- Párakapu használata a hőségben
- Asztali játékok felkínálása a hűvös fák alatt
- Matematikai tartalmak észrevétele a tevékenységek végzése közben:
 - homokozóban vár építése, megtervezése, formák megbeszélése
 - ugróiskola felrajzolása, számképek gyakorlása
 - kert öntözése közben mennyi kanna vízzel öntöttünk. ki az, aki a legtöbb kanna vizet hordta ki a növényekre
 - növényeinken mennyi termés nő?

TERMÉSZET ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM

Az óvodai nevelés kiemelt feladata az egészségnevelés, a testi, lelki egészség harmóniájának biztosítása. Az egészség megőrzéséhez hozzá tartozik az egészséges környezet, amit védeni, óvni kell és ehhez az életkornak megfelelő szinten az óvodások is hozzájárulhatnak. A személyes példaadáson túl az óvodai nevelőmunkába beillesztve foglalkozunk a környezet – és természetvédelemmel. Az ide kapcsolódó jeles napokról megemlékezünk, rövid programokat szervezünk arra a napra.

A környezetvédelem jeles napjai, amelyekről óvodánkban is megemlékezünk, programokat szervezünk:

- Takarítási világnap
- Állatok világnapja
- Víz napja
- Föld napja
- Madarak és Fák napja

Az óvodánk abban a szerencsés helyzetben van, hogy óriási zöld terület vesz minket körül. Az udvarunk tágas, nyugodt területen található, ahol rengeteg a fa, ez főleg nyáron praktikus, hiszen a gyerekek végig árnyékos helyen, friss levegőn lehetnek. Az udvarunkon megtalálható rengeteg fa sok madár lakóhelyül is szolgál, ezt különösen szeretik a gyerekek.

Az óvodánk mindennapjait áthatják a környezettudatos tevékenységek és ezeken a jeles napokon erre hatványozottabban is odafigyelünk. Programokat szervezünk, vendégeket hívunk, hogy gyermekeinkbe minél jobban tudatosítsuk a környezetünk megvédésének és ápolásának fontosságát.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végén

- A gyerekek ismerjék személyes adataikat, tudják szüleik nevét és foglalkozását
- Legyenek képesek felsorolni közvetlen családtagjaikat
- Feltudják sorolni az évszakokat, hónapokat, napokat, valamint tudják elmondani jellegzetességeiket
- Ismerjék a faluban lévő intézményeket, szolgáltató helyeket, tudjanak eligazodni a közvetlen környezetükben
- Ismerjék a házi és vadon élő állatokat
- Tudjanak növényeket, virágokat, használati tárgyakat, közlekedési eszközöket stb. megnevezni
- Ismerjék a viselkedés alapvető szabályait
- Érezzék át a természet és a környezetvédelem fontosságát
- Alakuljon ki egyén véleményalkotásuk
- Ismerjék fel a matematikai formákat, mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat.

7.7. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység.

A gyermek munka jellegű tevékenysége:

- örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység;
- a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége.

Célunk:

- olyan készségek, tulajdonságok kialakítása a munka jellegű játékos tevékenység megszerettetésén keresztül, amelyek pozitívan befolyásolják a gyerekek kötelességtudatát.
- Erősödjön feladattudatuk, felelősségérzetük
- Alakuljon ki önállóságuk, kitartásuk, önbizalmuk, önértékelésük

Feladataink:

- Szeretetteljes, bizalmon alapuló, nyugodt légkör kialakítása
- Megfelelő hely, idő, eszközök biztosítása
- Növények gondozása, madáretetés
- Kerti munkák szervezése, megvalósítása.

- Gyerekek érdeklődésének felkeltése és fenntartása
- Kényszer nélküli cselekedtetés
- Folyamatosan értékeli, buzdít, dicsérik őket
- Egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vétele
 - Az önkiszolgálás főként a 3-4 éves gyermekek fő munkatevékenysége, de lehet őket vonni alkalomszerű munkába is; pl. növények locsolása, játékok elrakása, tisztítása, teremdíszítés stb.
 - Az 5-6-7 éves gyermekeknél a tevékenységek sora kibővül a naposi munkával. Itt tudatosodik leginkább a közösségért végzett cselekvés. Alkalomszerű, ismétlődő munka a terem átrendezése, a tevékenységekhez használt eszközök kiosztása, a mosdó rendjének megőrzése, a kisebbek segítése akár öltözködésben, akár az ágyuk rendbe rakásában a délutáni pihenő után, ágyak huzatolása. Mg kell teremteni a lehetőségét az egyéni megbízások teljesítésének. Ilyen az információk közvetítése, ajándék készítés, jeles napok előkészítése. Részt vehetnek a babaruhák mosásában, a babák fürdetésében, a babaszoba és babakonyha időnkénti nagytakarításában. A kinti munkában már aktívan részt vállalhatnak: növények ápolása, udvartakarítás.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végén:

- A gyermekek képesek önmaguk ellátására és szívesen segítenek társaiknak és a felnőtteknek.
- A rá bízott feladatot megérti és önállóan teljesíti
- Időszzerűen olyan feladatokat is elvégez, amelyeknél otthoni munkavégzésre is szükség van.
- A naposi feladatokat önállóan végzi
- Vigyáz a csoportban lévő eszközökre és játékokra
- Segít, ösztönzi a nála kisebb gyerekeket.
- Büszké a munkájuk sikerére
- Szívesen végeznek munka jellegű tevékenységeket.
- Erősödik közösségi kapcsolatuk

7.8. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

Célunk:

- A gyermek cselekvő aktivitásának, a *felfedezés* örömeinek kialakítása;
- A kreativitás erősítése a teljes személyiség fejlesztésén keresztül.
- Figyelembe vesszük a gyermekek érzelmi, fizikai képességeit

Feladataink:

- A gyermeki tevékenység logikus felépítése
- A cselekvésbe ágyazott tanulási folyamat szem előtt tartása
- Figyelembe vesszük a gyermekek érzelmi, fizikai állapotát
- Nyugodt légkör és környezet megteremtése
- Igyekszünk felkelteni és fenntartani az önálló megismerés és tapasztalatszerzés, próbálkozás örömeit
- Infokommunikációs eszközök használata
- Egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vétele
- Ismeretátadás lehetőségének megteremtése

- Pozitív értékelés alkalmazása
- Egyéni szükségletek figyelembe vétele
- Képességek lemaradásának kiszűrése, szakemberhez való fordulás
- Tehetséges gyermek felismerése, fejlesztése

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végén:

- Szívesen vesz részt a tevékenységekben, játékban
- Bátor, érdeklődő
- Szükséges kompetenciái korának megfelelően fejlődnek
- A tehetséges gyermek megtalálja a képességeinek megfelelő tevékenységet
- A tanulási és részképességgel küzdő gyermek időben segítséget kap

A tanulás lehetséges formái óvodánkban:

- Az utánzásos minta – és modellkövetéses magatartás – és viselkedéstanulás (szokások alakítása)
- A spontán játékos tapasztalatszerzés
- *A játékos, cselekvéses tanulás*
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, *felfedezés*
- A gyakorlati problémamegoldás

A játékba integrált tanulás mottója lehet: az óvodapedagógus által kezdeményezett és irányított tevékenységek *a játékból indulnak ki, játékidőben zajlanak és oda térnek vissza.*

8. A NEVELŐMUNKA TERVEZÉSE, ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE

A nevelő munka tervezése fő feladata a nevelési programunk funkcionális működésének vizsgálata: a Pedagógiai Program és a megvalósulás összehasonlítása, a feltételrendszer átgondolása.

Elvi, tartalmi elvárások:

- A tervezés mindig legyen összhangban az óvoda Pedagógiai programjával és az óvoda éves Munkatervével; legyen érzékelhető benne az egymásra épülés és differenciáltság
- Rugalmasságával, a váratlanul adódó helyzeteket, lehetőségeket is legyen képes befogadni
- Tükrözze a helyi sajátosságokat; az óvodapedagógus elkötelezettségét és egyéni erősségeit
- Megvalósulásának ellenőrzése negyedévente történik, az évszakokhoz és a hozzájuk kapcsolódó ünnepekhez, a környezet –
- és természetvédelem, továbbá a néphagyományok jeles napjaihoz tervezett nevelési feladatok; illetve a szokásrendszerek, az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés eredményeinek áttekintésével
- Az értékelés legyen konkrét, személyre szóló ha szükséges; a meg nem valósult tervek jelenjenek meg a következő ciklus tervezetében is
- Az igazgató ellenőrzése során a fent leírt alapelvekre támaszkodik; elvárásaiban a gyermeki kulcskompetenciák fejlesztésére helyezi a hangsúlyt
- Az ellenőrzés tárgyát mindig az éves Munkatervben lefektetett ellenőrzési témák adják meg; célja mindig a gyermeki fejlődés eredményeinek javítása. A szerzett tapasztalatokat felhasználja jövőbeli tervezőmunkája során.
- Az értékelés építő jellegű legyen; adott esetben átfogó, vagy egy – egy területet kiragadó.
- Az ellenőrzések szakmai elemzését meg kell osztani a nevelőtestülettel, majd a pozitív és negatív eredmények alapján közösen kell építő jellegű stratégiát kialakítani.
- A vezető legalább évente áttekinti a gyermekek megfigyeléséből, értékeléséből származó feljegyzéseket; az azokból adódó fejlesztési terveket.

A nevelőmunka tervezésének dokumentumai csoportonként:

- Csoportnapló
- A csoport éves Munkaterve (alapja az óvoda éves Munkaterve, amelyet a vezető készít el)

9. IRÁNYELVEK ÓVODÁNK INTEGRÁCIÓS NEVELÉSÉRE VONATKOZÓAN

9.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló (Nkt. 4. § 25. pont): az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Intézményünk az alapító okirat szerint ellátja a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelését.

Célunk:

- A speciális szükségletű gyermekek léte, nevelése és fejlesztése illeszkedjen az óvodai nevelésünk egészébe.
- Szemléletünk alapja a differenciálás, amely egyes esetekben részben az óvodapedagógus, részben más szakemberek által nyújtott speciális bánásmóddal egészül ki.
- Külön gondot fordítunk arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek az együttnevelés során élvezenek toleranciát a többiek részéről.
- Óvodai nevelésünk során sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszünk

Feladataink:

- Minden kisgyermek fejleszthető
- Egyéni és/vagy csoportos fejlesztés
- Fejlesztésénél a meglévő képességeire lehet alapozni.
- Az óvodapedagógusnak együtt kell működnie a kisgyermek fejlesztését ellátó külső szakemberrel.

A sajátos nevelési igényű gyermek integrálásának gyakorlata óvodánkban:

- A kisgyermek már óvodába kerülés előtt korai fejlesztésen, terápián vett részt, úgy annak dokumentumait bekérjük; felvesszük a kapcsolatot a vele foglalkozó szakemberrel és az ő tanácsait követve integráljuk be a csoportba.
- Az eltérő kisgyermek szakértői vizsgálatát előkészítjük a szülőkkel való előzetes tapintatos, de őszinte beszélgetést követően. (mindenre kiterjedő óvodai véleményt írunk, amit a szülőkkel ismertetünk és aláíratunk)
- A szülőket tájékoztatjuk jogaikról, lehetőségeikről.
- Fejlesztési tervet készítünk
- A szakértői véleményben a kisgyermek korlátozottságának típusához igazodó szakembert – gyógypedagógust, logopédust, konduktort stb. felkeressük és a törvény által előírt időben foglalkoztatjuk a gyermek fejlesztésére.
- Helyet és lehetőségeink szerint eszközt biztosítunk a fejlesztő foglalkozásokhoz.
- A szakemberekkel együttműködve foglalkozunk a kisgyermekkel a csoportban és minden igyekezetünkkel azon vagyunk, hogy be tudjon illeszkedni a közösségbe.
- Figyelemmel kísérjük kontrollvizsgálatát.

A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülésspecifikus fejlesztésének elvei, feladatai az óvodai nevelés során

1. Mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermek

A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott és halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott) gyermek óvodai nevelése során kiemelt feladat a mozgásos akadályozottságból eredő hátrányok csökkentése, megszüntetése, a speciális, egyénre szabott eszközök használatának kipróbálása, megtanítása, s ezek segítségével a tágabb és szűkebb

környezet minél sokrétűbb megismertetése, és ily módon az életkornak megfelelő tapasztalatszerzésre, a megtanult mozgás alkalmazására nevelés. Az óvodában biztosítani kell a gyermek állapotához igazodó megfelelő mozgás- és életteret (az ehhez szükséges akadálymentes környezetet, sajátos technikai eszközöket, például lejtő, kapaszkodó), mindig szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét. Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció és a terápia feladatait, valamint a mozgásnevelést az óvodai tevékenységek körébe kell beépíteni. Az elsajátított mozgásminták rögzítése, a szükséges korrekciós helyzetek alkalmaztatása a napirend egészét átszövő feladat.

Óvodáskorú mozgáskorlátozott gyermek fejlesztése, nevelése speciális szempontok figyelembevételét kívánja, az óvodai nevelés valamennyi területén, mint mozgásfejlesztés, önellátás-önkiszolgálás, játéktevékenység, nyelvi fejlesztés, éneklés-zenei nevelés, rajzolás-kéz ügyesség fejlesztése.

2. Látási fogyatékos (látássérült) gyermek

A látássérült gyermekek a nevelés szempontjából lehetnek: vakok, aliglátók és gyengénlátók. A speciális, gyermekre szabott pedagógiai program meghatározója a látásélesség mellett: a látássérülés kóros tényezője, a látássérülés bekövetkeztének időpontja, és a látássérüléshez esetleg csatlakozó egyéb fogyatékoság, rendellenesség.

A látási kontroll hiányosságainak korrigálására minden látássérült gyermek esetében segíteni kell a részvételt a közös játékban, a közösséghez való alkalmazkodást, a viselkedési formák megtanulását és gyakorlását, a közösség előtti szereplést.

Kiemelt hangsúlyt kap az önkiszolgálás megtanítása, a tárgyak és helyük megismertetése, a rendszeret, a higiéné, különösen a szem és a kéz tisztán tartása.

Az óvodai nevelés során mindvégig figyelembe kell venni a látássérült gyermek fizikai terhelhetőségének korlátait, különös tekintettel az adott szembetegségre.

Az **aliglátó gyermekek** adottságaik szerint vagy a tapintó-halló vagy a látó-halló (tapintó) életmódra készíthetők fel.

A fejlesztés fő területei ez esetben megegyeznek a gyengénlátó gyermekek nevelésének elveivel.

A **gyengénlátó gyermekek** (vízus: 10%-os látásteljesítménytől 33%-ig) főleg látásuk útján tájékozódnak a világban, de az ép látásúakhoz képest sokkal közelebről, kisebb térben tudják azt használni. Nevelésük speciális optikai eszközök segítségével a vizuális megismerés útján

történik, de jelentős szerep jut a nevelésben a többi, elsősorban a hallási és tapintási analízátor kompenzatív működésének is. Kiemelten fontos a testtartási hibák megelőzése, a helyes testtartás megtanítása, az ehhez szükséges környezet (pl. dönthető asztallap, egyéni megvilágítás) biztosítása.

A gyengénlátó gyermek fejlesztésének kiemelt területei az óvodában:

A gyengénlátó gyermek gondolkodás- és beszédfejlődését a látásos élmények hiányossága jelentősen befolyásolja, ezért különösen fontos a környezet vizuális megismertetése.

Területei:

- Látásnevelés: a látás használatának megtanítása a távoli és a közeli környezetben.
- A nagymozgás fejlesztése: mozgáskoordináció, mozgásbiztonság.
- Térbeli tájékozódás a látás felhasználásával.
- A finommozgás fejlesztése: a kézügyesség fejlesztése, az írás előkészítése.
- A látás-mozgáskoordináció fejlesztése: finommozgások és nagymozgások esetében egyaránt.
- Az érzékelés egyéb területeinek fejlesztése
- A hallási figyelem és megkülönböztető képesség segíti a tájékozódást, tanulást.
- A tapintás által szerezhető információk kiegészítik a tárgyak tulajdonságairól szerzett ismereteket.

3. Hallási fogyatékos (hallássérült) gyermek

A hallássérült gyermekek óvodai nevelésének központi feladata – a korai pedagógiai és audiológiai gondozásra építve – a nyelvi kommunikáció megalapozása, megindítása, fejlesztése. A fejlesztés eredményességét döntően meghatározza, hogy a gyermek az óvodába lépés időszakában milyen beszédmegértési, beszédkészenléti állapotban van. Ez függ a hallásállapottól és a beszéd kialakulását egyénenként is nagymértékben és eltérő módon befolyásoló egyéb tényezőktől (például kognitív és pszichés állapot, szociokulturális környezet korai és optimális pedomaudiológiai ellátástól stb.).

Az anyanyelvi-kommunikációs fejlesztés az óvoda egész napi tevékenységében megjelenik. Minden, a szocializációt hatékonyan segítő munkajellegű tevékenységbe be kell vonni a hallássérült gyermekeket.

Az óvodai nevelés során arra kell törekedni, hogy a súlyos fokban hallássérült kisgyermek hangmegnyilvánulásával, majd beszéddel hívja fel magára a figyelmet, közölje kívánságait. Környezete igyekezzen a gyermek közölnivalóját, kommunikációs próbálkozásait megérteni. Fejleszteni kell a beszédértést, szókincset, szájról olvasási készséget.

A nagyothalló gyermek óvodai fejlesztésében hangsúlyt kap a nyelvi kommunikáció megindítása, és/vagy fejlesztése a kommunikációs igény és tevékenység állandó erősítése, a beszédértés, a szókincsfejlesztés, a szintaktikai elemek nyelvhasználatba építése, a beszédérthetőség folyamatos javítása, melynek eredményeként a nagyothalló gyermekek különböző mértékben közelítik meg a halló társak nyelvi teljesítményét.

A hallássérült kisgyermek eredményes fejlesztésének feltétele a gyermeket körülvevő környezet minden elemében a nyelvi kommunikáció helyzetekhez kötött alkalmazása, szükség esetén a beszédértést és a konkrét megnyilvánulást segítő egyéb eszközrendszerek használata, valamint a családi szociális háttér bekapcsolása a kommunikáció-fejlesztés rendszerébe.

Fejlesztésük stratégiája döntően a beszédhallásra alapozott módszerek alkalmazásával történik. Beszédértésük, hangzó beszéd produkciójuk fejlődése hasonlóságot mutat a hallók beszédfejlődésével.

4. Enyhe értelmi fogyatékos gyermek

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek fejlesztésében meghatározó és kívánatos a nem fogyatékos óvodás korúakkal történő együttnevelés. A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítik azok az élmények, tapasztalatok és minták, amelyeket a gyermek a kortárs csoportban megél. Az integrált óvodai nevelés keretében szükség szerint gondoskodni kell a folyamatos gyógypedagógiai megsegítésről.

Külön óvodai csoport létesítése kizárólag az 5. életévét betöltött – óvodai nevelésre kötelezett – és a komplex – pedagógiai-gyógypedagógiai, pedagógiai, pszichológiai és orvosi – vizsgálat diagnózisa alapján egyértelműen az enyhe értelmi fogyatékos övezetbe sorolt gyermekek számára abban az esetben lehet szakmailag indokolt, ha a gyermek nevelése vélhetően csak a speciális nevelés keretében biztosított, intenzív gyógypedagógiai fejlesztés mellett valósítható meg megfelelően.

5. Középsúlyos értelmi fogyatékos gyermek

A középsúlyos értelmi fogyatékos gyermek fejlesztésében a kis lépések elvét alkalmazva, a gyermekekre jellemző cselekvésbe ágyazott gondolkodást figyelembe vevő képességfejlesztés kellő időt, alkalmat kell, hogy biztosítson: az alapmozgások, manipuláció kialakítására, fejlesztésére, a minimális kontaktus, kooperációs készség, valamint a nonverbális és verbális kommunikáció fejlesztésére, a gyermek egyéni szükségleteinek megfelelően a szóbeli kommunikációt kiegészítő, illetve helyettesítő módszerek, eszközök alkalmazásával történő fejlesztésére, a beszédindításra, a beszédmegértés fejlesztésére, az aktív szókincs bővítésére, a szobatisztaság, az alapvető önkiszolgálási szokások kialakítására, az adekvát játékhasználat elsajátítására, a kognitív funkciók fejlesztésére.

6. Beszédfogyatékos gyermek

Az óvodai nevelés, fejlesztés egész időtartama alatt kiemelt feladat az aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása, az értelmi fejlesztés, a mozgás és észlelési funkciók, érzelmi élet fejlesztése, speciális eszközök és módszerek alkalmazásával egyéni és kiscsoportos fejlesztési formában. A speciális nevelés keretében biztosított fejlesztés segíti az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szint elérését. A gyermek fejlődéséről a szülőket folyamatosan tájékoztatni kell, a gyermek fejlesztése a szülőkkel való együttműködés keretében, egyéni fejlesztési terv alapján valósulhat meg.

Azoknál a beszédfogyatékos gyermekeknél, akiknél több beszédprobléma együttesen fordul elő vagy a testi érzékszervi- és pszichés fejlődés zavara társul az eredményes fejlesztés logopédiai és a társuló fogyatékoság módszereinek kombinációjával valósulhat meg.

7. Autizmus spektrumzavarral küzdő gyermek

Az autizmus spektrum zavarok meghatározó jellegzetessége a társas viselkedést, a kölcsönösséget igénylő kommunikációt és a sajátos gondolkodási képességek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekekre jellemző a kölcsönösséget igénylő társas helyzetek megértésének és azokban való részvételének zavara, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmatlan, sztereotip viselkedés, a viselkedésszervezés és kivitelezés zavara és az egyenetlen képességprofil.

Az óvodai fejlesztés alapja minden esetben pszichológiai képességmérés. A fejlődési szint és szociális alkalmazkodás követése egyéni felméréssel történik, speciális eszközök és módszerek használatával, egyéni fejlesztési helyzetben megalapozva.

A gyermekek szükségleteinek megfelelő fejlesztéséhez az óvodai környezet megfelelő kialakítása, és a speciális módszerekben képzett szakember vagy fejlesztő asszisztens jelenléte szükséges.

8. A fejlődés egyéb pszichés zavarával (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozás zavarral) küzdő gyermek

A sajátos nevelési igényű gyerekek e csoportját a különböző súlyosságú és komplexitású részképesség-zavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi. Az érintett gyermekek az átlagnál nehezebben viselik el a várakozás és a kivárás okozta feszültségeket, a váratlan zajokat.

Az óvodai nevelés és fejlesztés során kiemelt feladat: a gyermek szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a részképesség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása tudományosan megalapozott szakmai módszerek alkalmazásával.

Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni kell, és amennyiben szükséges, a fejlesztés további menetét erre alapozva kell meghatározni.

Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció a pszichés fejlődési zavar jellegét megállapító, komplex – pedagógiai-gyógypedagógiai, pszichológiai és orvosi – szakértői véleményben foglaltak alapján történik.

A befogadás előkészítése

Az óvodapedagógus teendői:

A sikeres integráció kulcsszereplője az óvodapedagógus! Általános elméleti felkészültsége, elfogadó, empátikus, de követelményeket állító személyisége, gyakorlati tapasztalata a kisgyermekkel való foglalkozás során fontos.

Ezek a speciális ismeretek a következők:

- Megismeri a kisgyermekről készült orvosi, pszichológusi, gyógypedagógiai szakvéleményt (értelmezéséhez szükség esetén más szakember segítségét kéri), a gyermek élettörténetét.
- Megismeri a szükséges speciális eszközöket, ismerkedik specifikus módszerekkel.
- A csoportszoba, a közösen használt helyiségek berendezésénél figyelembe veszi a sajátos nevelési igényű óvodás sajátos igényeit.
- Felkészíti a csoportjában lévő gyermekeket a sérült társukkal való találkozásra.
- Felkészíti a csoportjába járó gyermekek szüleit. El kell fogadtatnia a szülőkkel és a kisgyermekkel a sérült gyermek jelenlétét a csoportban, nem eltitkolva a sajátos nevelési igény tényét, de nem is túlhangsúlyozva azt.
- Találkozik az SNI - s gyermek szüleivel (amennyiben lehetséges: családlátogatáson).
- Segítenie kell a gyermek beilleszkedését a csoportba, a többi gyermeket ezzel a segítőkészség irányába elindítva, de az SNI - gyermek számára az önállóságot nem csonkítva.

A gyermekcsoport felkészítése:

Az óvodáskorú kisgyermek magatartásformái, véleményük, elvárásaik még nem kialakultak, egyértelműen a felnőttektől kapott mintákat követik. Elsődleges életterük a család, emellett fontos szerepe van az óvodapedagógusok példájának is.

A gyermekcsoport felkészítése is fontos a befogadás előkészítése során. Lényeges annak hangsúlyozása, hogy a sajátos nevelési igényű társuk nem tehet az állapotáról, ő is gyermekként lesz köztük.

Kezdetben többet segítsék: mutassanak meg neki mindent.

Az óvodáskor végére elvárható a gyermekektől a másságot elfogadó, természetesnek tartó, segítőkész magatartás a sajátos nevelési igényű társaik felé.

El kell fogadniuk, hogy az SNI-s gyermek bizonyos tevékenységekhez több segítséget kap a pedagógustól.

A gyermek fogadása:

A sajátos nevelési igényű gyermek is teljes értékű ember.

Joga, hogy megfelelő, elfogadó, ugyanakkor fejlesztő hatású környezetben éljen, fejlődjön.

A gyermekek őszintén elfogadják, tolerálják a sajátos bánásmódot igénylő társaikat, a gyengébbekhez való közeledés és segítőkészség természetes számukra.

Olyan pedagógiai környezetet kell kialakítani az óvodának, ahol a másság felé fordulás mindenkinek természetessé válik.

A megfelelő differenciálás csak akkor lehet sikeres, ha az óvodapedagógusok elsajátítják a szükséges gyógypedagógiai ismereteket, megszerzik a szükséges kompetenciákat.

9.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási (BTM) zavarral küzdő gyermekek integrált nevelése

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTM) küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Feladataink felismerni a gyermek személyiségében, viselkedésében a problémára utaló jeleket. Az ismeretsajátítás folyamatát gátló, gyengébben fejlett működést mutató részképességek megerősítése.

Az egyéni fejlesztési terv személyre szólóan, az adott feladatellátást igénylő gyermekekre vonatkozóan kerül kidolgozásra.

A fejlődés jellemző óvodás kor végére:

- egészséges énkép és önbizalom alakul ki
- növekszik a kudarcűrő képessége
- kialakul a feladattudat
- fejlődik az önállóság
- alkalmazkodó képessége fejlődik
- szocializációs képessége fejlődik
- összehangoltabbá válik a gondolkodás és a beszéd

- stabilabbá válik a dominancia

9.3. Kiemelten tehetséges gyermekek integrált nevelése

A tehetséggondozás törvényi háttere a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 1§-a célja *olyan köznevelési rendszer megalkotása, amely elősegít a gyermekek, fiatalok harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését, készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarati tulajdonságaik, műveltségük életkori sajátosságaiknak megfelelő, tudatos fejlesztése révén, és ezáltal erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, a magánérdeket a köz érdekeivel összeegyeztetni képes embereket, felelős állampolgárokat nevel. Kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás.*

A gyermekek jogainak érvényesítése, általános képességek megalapozása, minden gyermek egyéni képesség struktúrájából az erős oldal megtalálása, énkép erősítése.

Célunk, hogy a kiválóan kreatív, átlag feletti képességekkel és az ehhez kapcsolódó nagyfokú motivációval rendelkező tehetségígéreteknek olyan tanulási helyzeteket teremtsünk, ami a tág érdeklődési területüket kielégíti, illetve tovább bővíti.

Feladatunk :

- A tehetséges gyermekek komplex fejlesztése, a tehetségek felismerése ezek a képességek megerősítése, fejlesztése a mindennapok során.
- Élményszervező programok szervezése, alkalmak felkutatása, ahol ezen gyermekek megmutathatják kiemelkedő képességeiket.
- A fejlődés feltételeinek biztosítása (eszköz, anyag, hely, idő), és egyéb speciális szükségletek kielégítése
- A tehetséges gyermek erős oldalának támogatása, biztatás, tevékenység biztosítása. A tehetséges gyermek „erős oldalainak” megerősítése.
- A gyermek tehetségével összefüggő gyenge területek kiegyenlítése

A tehetség korai jeleinek felismerése:

- kreativitás,
- fejlett beszédkésztség
- kiemelkedő memória
- jó koncentráció képesség,
- kiváló rajzkésztség
- sokrétű érdeklődés,

10. ESÉLYEGYENLŐSÉG ÉS GYERMEKVÉDELEM ÉRVÉNYESÜLÉSE ÓVODÁNKBAN

Cél: Az arra rászoruló gyermekek védelmezése, a problémák korai felismerése, kezelése, feldolgozása, a gyermekvédelmi szakemberekkel együttgondozás.

Feladatunk: A gyermek alapvető szükségletének, érzelmi biztonságának biztosítása. Az óvoda úgy szervezi a környezetet, a környezetben végzett tevékenységet, a személyi és tárgyi feltételeket, hogy azzal minden gyermek számára elősegítse az optimális fejlődési folyamatot.

Elvárások: tolerancia, elfogadás, segítségnyújtás, nyitottság, és következetesség. Figyelembe vesszük a gyermek egyéni képességét, tehetségét, szociokulturális hátterét. Segítjük a tehetség kibontakozását, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását, biztosítjuk az önazonosság megőrzését, az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok védelmét.

Célunk: A gyermek alapvető szükségleteinek kielégítése, gyermeki és emberi jogainak érvényesítése, hátránykompenzációval az esélyegyenlőség biztosítása. - Hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek családi körülményei, szociális helyzete miatt a gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a jegyző megállapította. - Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője önkéntes nyilatkozata szerint legfeljebb az iskola 8. évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen, és az óvodás, akit tartós nevelésbe vettek.

A gyermek hátrányos helyzetére utaló jelek:

- A család alacsony jövedelemmel rendelkezik
- Szűkös lakáskörülmények, egészségtelen lakhatási feltételek
- A szülők alacsony iskolai végzettsége
- Család hiánya, csonka család
- Deviáns környezet, szocializációs ártalmak
- Beteg vagy korlátozott képességű szülők

Veszélyeztetettség: Olyan állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését gátolja. Az óvoda vezetője köteles veszélyeztetettség esetén jelzéssel élni a Gyermekjóléti

Szolgálatnál, illetve hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, vagy más veszélyeztető ok fennállása esetén.

Veszélyeztetettségre utaló jelek:

- Bántalmazás
- Szülői felügyelet hiánya
- Elhanyagoltság
- Hajléktalanság vagy rendkívül rossz lakáskörülmények
- Pszichés bántalmazás, szexuális zaklatás
- Éhezés
- Indokolatlan hiányzás
- Minimális jövedelmi viszonyok

Feladataink

- Az óvodás gyermek szociális, szociokulturális családi hátterének megismerése
- Szülő beleegyezésével szakértői vizsgálat kérése
- Szükség szerinti gyakorisággal környezettanulmány végzése
- Hátrányos, halmozottan hátrányos, és veszélyeztetett helyzet jelzése a gyermekvédelmi felelősnek
- A hátrányos helyzetű gyermek differenciált nevelése
- Dokumentálás
- A rendszeres óvodába járás figyelemmel kísérése

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- Szükség szerint családgondozó, védőnő, orvos, nevelési tanácsadó segítségének igénybevétele - Segélyre történő felterjesztés
- Nyilvántartás vezetése
- Családlátogatás
- Beszámoló készítése
- Térítési díj csökkentéséről tájékoztatás

Az igazgató feladatai:

- A feltételek biztosítása a gyermekvédelmi tevékenységhez

- Bizalmon alapuló kapcsolat kiépítése a családokkal
- Összehangolja a gyermekvédelmi tevékenységet az óvónőkkel
- Kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálattal
- Konkrét esetben kapcsolatot tart a Szakértői Bizottsággal
- Családlátogatás
- Étkezési kedvezmények meghatározása, dokumentálása

Az intézkedési terv célja:

- Az intézményben a diszkriminációmentesség, a szegregációmentesség és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrációjának támogatása
- Az óvodáztatás feltételeinek és körülményeinek feltárása, illetve fejlesztése a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél teljesebb körű és eredményes óvodáztatása érdekében; egyéni fejlesztés

Mórichidai Óvoda Pedagógiai Programja

Intézkedési terv

Helyzetelemzés	Konkrét cél	Konkrét intézkedés	Felelős személy	Határidő	Intézkedési terv hatása rövidtávon	Intézkedési terv hatása középtávon	Intézkedési terv hatása hosszútávon
<i>Minden nevelési év elején a HHH-s kisgyermekek létszámának megállapítása</i>	Óvodai beiratás előtt a HHH-s gyermekek felkutatása, illetve bekerülésük az óvodai ellátásba	Szülői nyilatkozatok készítése (jegyző segítségével); óvodába járásuk figyellemmel kísérése	igazgató	2023. szeptember 1-től folyamatos	Az összes halmozottan hátrányos helyzetű gyermek beazonosítása	Nő az intézménybe járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	Minden halmozottan hátrányos helyzetű gyermek óvodába jár 3 éves korától
Óvoda-iskola közötti átmenet zökkenőmentesítése	A gyerekek pozitív élményként éljék meg az iskolakezdet	Az óvoda-iskola közötti kapcsolat szorosabbra fűzése; iskolalaalkalmassági vizsgálatok elvégzése	óvodapedagógusok	folyamatos	A HHH-s óvodások 30%-a jól teljesít az iskolában	A HHH-s óvodások 50%-a jól teljesít az iskolában	A HHH-s óvodások 80%-a jól teljesít az iskolában

Mórichidai Óvoda Pedagógiai Programja

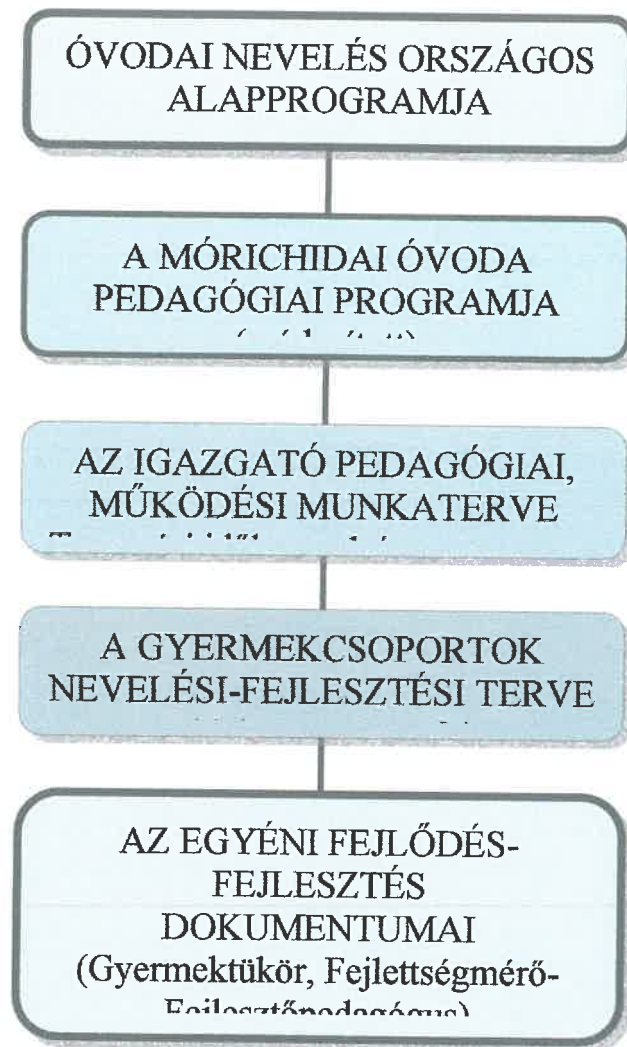
Az óvónők még nem kellően tapasztaltak e témában	Korszerű módszertani képzéseken való részvétel	Továbbképzési terv áttekintése, célirányos összeállítása	igazgató	2023. szeptemberétől folyamatosan	Az óvónők megismerik a HHHH-s gy. neveléséhez szűks. módsz.	Az óvónők továbbképzésen vesznek részt e témával kapcsolatban	Az óvónők sikeresen alkalmazzák az elsajátított módszereket
A HHHH-s gyermek neveléséhez szűks. eszközök száma nem kielégítő	Az eszközöktár kiegészítése, kipótolása	Pályázatok nyomon követése, pénzforrások felkutatása	Igazgató, óvodapedagógusok	2023. szeptember 1-től folyamatosan	Speciális fejlesztőeszközök feltérképezése	Speciális fejlesztőeszközök kiegészítése	Az óvoda rendelkezik a HHHH-s gyermek. nev. -hez szűks. eszközökkel

11. PROGRAMUNK ELLENŐRZÉSE, ELEMZÉSE, ÉRTÉKELÉSE

Az ellenőrzés alapja: az Óvodai nevelés országos alapprogramjában és az intézmény Pedagógiai programjában megfogalmazott cél és feladatrendszer összhangja.

Programunk sikerkritériumát „A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végén” című rész tartalmazza. Ehhez viszonyítva ellenőrizhető, elemezhető, értékelhető a gyermekek fejlettségi szintje; *mindenkinek az egyéni adottságaihoz és önmaga fejlődési üteméhez mérten.*

Az ellenőrzés, elemzés, értékelés dokumentumai és folyamata:

A Program ellenőrzésében, elemzésében, értékelésében az igazgató irányításával valamennyi óvónő részt vesz.

12. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK, NYILVÁNOSSÁG

Jelen Pedagógiai programot az óvoda gyermekek szülei és törvényes képviselői megtekinthetik munkaidőben az intézmény gyermeköltözőjében az arra kijelölt helyen. A

Programot onnan elmozdítani, méginkább az intézményből kivinni szigorúan tilos!

Egy másolati példánya mindkét csoportban az óvónők és dajkák rendelkezésére áll.

Programunk módosításának lehetséges indokai:

- Törvényi rendelkezés
- Az óvoda Alapító Okiratának változása
- Fenntartó kezdeményezése
- Nevelőtestület kezdeményezése
- A szülők többségének kezdeményezése

Jelen Pedagógiai Program a fenntartó jóváhagyásával

2024. szeptember 1-én lép életbe.

Érvényességi ideje: 2024. szeptember 1-től újabb módosításig

13. JOGSZABÁLYI HÁTTER

A Mórichidai Óvoda Alapító Okirata

Mórichida 2010.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról

401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet módosításáról szóló 137/2018. (VII. 25.) Kormányrendelet.

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja

Budapest /363/2012. (XII.17.)/ Kormányrendelet

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja (módosított változat)

Budapest 2009.

Eszközjegyzék

11/1994. (VI.8.) MKM rendelet

14. FELHASZNÁLT IRODALOM

- Berczik Sára: Mozgásfejlesztő és tartásjavító finommotorika
Budapest 1992.
- Dr. Krizsaneczne Németh Edit: Játékos gyermektorna
Budapest 1979.
- Dr. Oszetzky Tamásné: Testnevelési játékok az óvodában – Útmutató óvónők sz.
OPI 1974.
- Dr. Oszetzky Tamásné: Testnevelési játékok az óvodában
OPI 1983.
- Forrai Katalin: Ének az óvodában
Editio Muzica, Budapest, 1974.
- Kendik Ferencné: Eszközös, mozgásos játékok gyűjteménye
Közoktatási törvény
A közoktatás kézikönyve 2010.
- Mérei – V. Binet: Gyermeklélektan
Gondolat, Budapest 1978.
- Nagy Jenőné: Csak tiszta forrásból
MPI Szolnok 1996.
- Nagy Jenőné: Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel
Szolnok 1997.
- Nagy Jenőné: Óvodatükör. Óvodai intézmények szakmai munkájának mérése, elemzése,
értékelése
Szolnok 2001.
- Nagy Jenőné: Tehetségígéreték gondozásának elmélete és gyakorlata
Országos szakmai egyesület Szolnok 2012
- Timaffi László: Rábaköz és Hanság
- Tolcsvai Nagy Gábor: Idegen szavak szótára
Osiris Kiadó 2008.

1. számú melléklet: Mérés – értékelés

A gyermekek mérésének-értékelésének alapelveit és módszereit a vezető irányításával a nevelőtestület alakítja ki különös tekintettel a fejlesztő jelleg megnyilvánulására. Az eredmények alapján korrekciókat hajt végre.

Az óvodás gyermekek mérése:

- A csoportvezető óvónő feladata a mellékelt Fejlettségmérő nyomtatvány vezetése. Alapja: az intézményi dokumentumokban megfogalmazott célok elérése
- Célja: a gyermekek egyéni képességeinek felmérése, megismerése
- Folyamata: óvodába lépéstől az iskolába kerülésig
- Rendszeressége: félévente (a tárgyév január 31-ig és legkésőbb június 15-ig)
- Eszközei: megfigyelés; bizonyos területekre vonatkozó, az életkornak megfelelő játékos tesztlapok
- Az óvónő mellett utazó fejlesztőpedagógus is vizsgálja a gyerekeket egyéni fejlettségmérővel.
- Iskola alkalmassági vizsgálatok elvégzése nagycsoport második félévének kezdetekor; eredménye a szülőkkel való megbeszélést követően befolyásolja az iskolába lépést

Az óvodás gyermekek értékelése:

- A csoportvezető óvónő feladata a mérési eredmények alapján, melyet beépít pedagógiai munkájába; az elemzések nevelőtestületi értekezleten történnek, ahol az óvónők ötleteikkel segítséget nyújthatnak egymásnak
- Folyamata: az óvodába lépéstől az iskolába kerülésig
- Rendszeressége: félévente
- Eszközei: első és második félév – százalékos értékelés; második félév – szöveges értékelés

- Tartalma: az eredmények alapján az egyéni képességeket figyelembe véve az óvónő a gyermek személyiségének fejlesztése érdekében – szükség esetén – megfelelő egyénre szabott fejlesztési tervet, feladatokat, módszereket állít össze
- A szülők tájékoztatása: minden nevelési év végén legkésőbb augusztus 31-ig. (a tájékoztatás tudomásul vételét a szülő aláírásával igazolja)
- Kimenet: a gyermek óvodából való kimaradásakor (iskolába lépés, másik óvodába íratás stb.) e dokumentumot a szülők kezébe adjuk (átvételt igazoló aláírással). Az értékelési és tájékoztatási részek fénymásolatát megőrizzük.

Az eredmények nyilvántartásának és elemzésének folyamata:

- helyben szokásos megfigyelésen, vagy más alapon megszervezett mérések eredményei
- esetleges sport, más versenyeredmények: országos szint, megyei szint, települési szint
- 6 éves kor után óvodában maradó mutatók
- neveltségi mutatók

ANAMNÉZIS

1. A gyermek közvetlen adatai

A gyermek neve:

Hogyan szólítsuk?

Születési helye, ideje:

Lakcíme:

Taj száma:

Életkora az óvodába kerüléskor: éves hónapos

Járt-e már gyermekközösségbe, mennyi ideig:

Bölcsődébe:

Óvodába:

2. Megszületésének körülményei, a kisgyermek egészségügyi háttere.

Tervezték – e gyermekük megszületését?

Születés: koraszülés – normál lefolyású – császár – vákuum – egyéb:

Érte-e valamilyen sérülés:

Van-e valamilyen születési rendellenessége, betegsége:

Születési adatok: az újszülött súlya: az újszülött hossza.....

Szoptott-e..... Meddig:.....Jó evő volt-e:.....Jó alvó volt-e.....

Eddigi betegségei:

Fertőző betegség:.....

Műtét:

Baleset:

Tartós betegség:

Érzék vagy mozgásszevi károsodás:.....

Egyéb:.....

Van-e valamilyen betegségre kifejezett hajlama: igen - nem

Ha igen: nátha-torok gyulladás-középfül gyulladás-hörghurut-hasmenés-székrekedés-bőrproblémák egyéb:

Láz folyamata: hirtelen – lassan - magas láz - már volt lázgörcse -
egyéb:.....

Allergia: igen-nem

Étel:..... Gyógyszer:.....

Pollen-poratka:..... Egyéb:.....

3. Táplálkozás

Szeret-e enni? Jó étvágyú?

Válogatós vagy mindent megeszik?

Mi a kedvenc étele?

Mit nem eszik szívesen?

Van-e valamilyen szagra/illatra érzékenysége?

Van-e valamilyen ételérzékenysége?

Egyedül eszik vagy segítséget igényel?

Mit iszik a leggyakrabban?

Használ-e cumisüveget?

4. Alvás

Milyen elalvási rituáléja van?

Ki altatja otthon?

Milyen rendszerességgel olvasnak neki mesét?

El tud aludni egyedül?

Könnyen elalszik ebéd után?

Mennyire fáradékony?

Hány órát alszik délután, éjszaka?

Hol alszik el leggyakrabban?

Éjszakai alvás után könnyen ébreszthető? Hogyan ébred?

Felriad-e álmából?

Fél-e valamitől?

5. Önellátás, önkiszolgálás

Könnyen zajlott a szobatisztaság kialakulása?

Mennyire stabil?.....

Bizonyos helyzetekben szükség van-e tartalék pelenkára?.....

Van-e valamilyen tudnivaló a szobatisztasággal kapcsolatban?

Mennyire öltözködik önállóan?

Izzadékony-e? Tudja-e jelezni, ha melege van/fázik?

Tud-e orrot fújni?

6.Mozgásállapot

Mikor kezdett önállóan járni?

Mikor ült fel?..... Mikor állt fel?

Kúszott-e? Mászott-e?

A mozgásfejlődésében volt-e valami elakadás, megkésetttség?

Lúdtalp, gerinc vagy egyéb mozgásszervi elváltozás jelen van-e gyermekénél?

Szükség volt-e szakember segítségére?

Játszóterén milyen eszközöket választ szívesen? Miket kerül?

Ügyes mozgásúnak látja gyermekét vagy jellemzőbb a csetlés-botlás?

Gyakran éri-e baleset? Kellő mértékű-e a veszélyérzete?

Hogyan viseli a fájdalmat?

7. Kommunikáció

Érti-e a felé intézett kéréseket, közléseket és követi-e azokat?

Mikor kezdett el folyamatosan beszélni?

Mennyire érthető a beszéde?

Van-e valamilyen saját kifejezése olyasmire, ami a mindennapjaiban gyakran előfordul, és az óvodai életben is értenünk kell?

Mennyire szívesen beszél?

Kezdeményez-e párbeszédet?

Meg tudja-e osztani az élményeit?

Szeret mesét hallgatni?

Melyik a kedvenc meséje?

Milyen mondókákat szoktak tanítani a gyermeknek?

Milyen énekeket szoktak neki/vele énekelni?

8.Szociális viselkedés, érzelmi élet

Többnyire mi jellemző gyermeke érzelmvilágára? Aláhúzással jelezze(nyugodt, kiegyensúlyozott, vidám, kapkodó, tétova, szeszélyes, visszahúzódó, görcsös, szorongó, türelmes,ábrándos,makacs,öntörvényű,vicces,egyéb:.....)

Mennyire nyitott az újdonságokra? Jól viseli a változásokat?

Hogyan viseli a szülő távollétét?

Van-e cumija, szopja-e az ujját?

Milyen a kapcsolata a testvérével/testvéreivel?

Keresi-e a kapcsolatot más gyerekekkel?

Hogyan reagál arra, ha sokan vannak körülötte?

Tiltásra hogyan reagál?

Milyen helyzetekben lesz dühös?

Hamar dühbe gurul? Hogyan viselkedik ilyenkor?

Mi okoz örömet számára?

Hogyan lehet a legjobban megnyugtatni, megvigasztalni?

Ha járt bölcsődébe, milyen élményei voltak?

Történt-e valamilyen, a gyermek számára nehezen feldolgozható esemény a családban?

.....

9. Játéktevékenység

Mi a kedvenc játéka?

Mennyire elmélyült a játéka?

Milyen típusú játékokat szeret?

Tud-e egyedül játszani?

Kikkel játszik szívesen?

Használ-e digitális eszközöket?

Mennyi időt tölt ezekkel naponta?

Mit játszik a szüleivel/testvéreivel/kortársaival?

Hogy reagál, ha valaki a játékát elveszi?

10.A kisgyermek családjára vonatkozó adatok

A család életkörülményei: teljes család egyszülős család adaptált gyermek

A testvérek száma:..... A család anyanyelve:

A legmagasabb iskolai végzettség megnevezése

Apa:..... Anya:.....

Lakáskörülmények: családi házban, albérlet, nagyszülőkkel együtt élnek, több generáció él együtt, csak a szűk család él együtt, egyéb:.....

Van-e gyermeküknek otthoni feladat és mi az?:

Milyen a család jutalmazási szokása?

Van-e a családnak hobbjaja, érdeklődési területe:

Miben látja gyermeke erősségeit/gyengeségeit?

Mit gondol, hogy fogja érezni magát a gyermek az első óvodai hetekben?

Milyen praktikák működnek a gyermekkel való értékes együttlét elősegítésére?

.....

Mit szeretnének még közölni gyermekükkel kapcsolatban?:

.....

.....

.....

ALAKVÁLTOZÁS	Óvodába kerüléskor	1. óvodai év 3-4 éves kor	2. óvodai év 4-5 éves kor	3. óvodai év 5-6 éves kor	4. óvodai év 6-7 éves kor
Testmagasság					
Testsúly					

ÉRTÉKELŐ LAP

KEZESÉG:	5. életkoránál magasabb szintű 4. életkorának megfelelő 3. életkorához közepes 2. életk. kevésbé megfelelő 1. életk. nem megfelelő	Óvodába kerüléskor	1. óvodai év		2. óvodai év		3. óvodai év		4. óvodai év	
			1. fél-év	2. fél-év	1. fél-év	2. fél-év	1. fél-év	2. fél-év	1. fél-év	2. fél-év
GONDOZÁS, EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD										
WC használat										
Testápolás										
Étkezés										
Öltözködés										
Pihenés										
Életkornak megfelelően elérhető maximális pont		20	20	20	20	20	20	20	20	20
Elért pont										
%										
MOZGÁS										
NAGYMOZGÁSOK										
Járásának összerendezettsége (jobb láb, bal kéz)										
Futásának összerendezettsége										
Allóképessége										
Fáradékonysága										
Kitartása a mozdulatsor végrehajtásában										
Járásfajták (lábujj, sarok, külső él, belső él, hátra, oldalt)										
Egyensúlyozó járás vonalon										
Egyensúlyozó járás padon										
1 lábon szökdelés										
2 lábon szökdelés										
Labda gurítás										
Labda feldobás, elkapás		-	-	-						
Labdapattogtatás		-	-	-						
Labdavezetés		-	-	-						
2 keréken kerékpározás		-	-	-						
FINOMMOZGÁS										

Gyöngyfűzés									
Gyurmázás									
Ceruza fogás									
Gombolás	-								
Cipőfűzés, kötés	-	-	-						
Szaggatott vonal átrajzolása	-								
Forma átmásolása	-	-	-						
Színezés	-								
Ollóhasználat	-								
Életkornak megfelelően elérhető maximális pont	56	72	72	96	96	96	96	96	96
Elért pontszám									
%									
ORIENTÁCIÓS KÉPESSÉGEK									
Saját testen testrészek megmutatása	-								
Saját testen testrészek megnevezése	-								
Jobb-bal differenciálás a testen	-								
Térben jobb-bal differenciálása	-								
Térben helyhatározók, névutók használata	-								
Síkban jobb-bal differenciálás	-								
Síkban helyhatározók	-								
Elért pontszám	0	28	28	28	28	28	28	28	28
%									
ÉRTELMI FEJLŐDÉS									
ÉRZÉKELES, ÉSZLELÉS									
Hallás									
Látás - Alak, háttér észlelés									
- Színek megnevezése									
- Formák megnevezése									
FIGYELEM									
Spontán									
Tartós									
EMLÉKEZET									
Rövid távú									
Hosszú távú									
Életkornak megfelelően elérhető maximális pont	32	32	32	32	32	32	32	32	32
Elért pontszám									
%									

GONDOLKODÁS									
Tapasztalatai, ismeretei									
Kérdései									
Ok-okozati összefüggések meglátása	–								
Gondolkodási műveletek (analízis, általánosítás, csoportosítás, időrendiség...)	–								
BESZÉD									
Szóincse									
Beszédaktivitása									
Beszéd ritmusa									
Szövegviszszamondása									
Beszédértése									
Hangképzése (logopédia)									
Életkornak megfelelően elérhető maximális pont	32	40	40	40	40	40	40	40	40
Elért pontszám									
%									
SZOCIÁLIS FEJLŐDÉS									
Kapcsolata a felnőttekkel									
Kapcsolata a társaival									
Érzelmi kiegyensúlyozottsága									
Magatartása									
Feladattudata									
Normákhoz, szokásokhoz való viszony									
Életkornak megfelelően elérhető maximális pont	24	24	24	24	24	24	24	24	24
Elért pontszám									
%									
JÁTÉK									
Uralkodó játékfajtája									
Részvétele a játékban									
Kezdeményezőkézsége a játékban									
Kapcsolata a társaival a játékban									
Életkornak megfel. elérhető max. pont	16	16	16	16	16	16	16	16	16
Elért pontszám									
%									

EGYÉNI FEJLESZTÉSI JAVASLAT

Kiinduló állapot Fejlesztendő terület	Fejlesztő tevékenység Módszer, eszköz	Fejlesztés eredménye	Konzultáció a szülővel

2. számú melléklet

Egészségfejlesztési program (teljes körű egészségfejlesztés)

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Ezen belül az óvodai nevelés feladata:

- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése
- A gyermek egészségének védelme, óvása, megőrzése
- Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása
- A gyermek fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos eszközök biztosítása
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása
- Megfelelő szakemberek bevonásával – szülőkkel, óvodapedagógusokkal, élelmészvezetővel együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása
- Lelki, mentális egészség fejlesztése

Pl. az egészséges táplálkozás szempontjait figyelembe véve a gyermekek étrendjében napi szinten megtalálható gyümölcs, zöldségféle (szezonalisan friss); tejtermék; megfelelő mennyiségben főzelék; illetve odafigyelünk a főzési technológiára, gyengébb fűszerezésre, a cukor- zsír- és sótartalom minimálisra csökkentésére is, aminek megvalósítása annál is könnyebb, mivel saját konyhában történik az ételek elkészítése

Évente több alkalommal (programtól függően) külön gyümölcs és zöldségtalakat készítünk közösen a gyerekekkel, amit aztán jóízűen el is fogyasztanak

Odafigyelünk a rendszeres mozgásra; igyekszünk előteremteni a pénzt (szülői hozzájárulással) legalább egy őszi úszókurzusra

Tavasszal egy hetet egészséghétnek – zöldhétnek nyilvánítunk, amikor minden napra valamilyen ehhez kapcsolatos programot tervezünk; amelyben helyet kap a természetvédelem is.

A betegségek megelőzése szempontjából a rendszeres friss levegő biztosítása szellőztetéssel még a téli időszakban is fontos feladatunk, ahogy a napi kint tartózkodás is; ennek időtartama évszaktól. Illetve időjárástól függő.

A testi egészség mellett éppolyan fontos a lelki egészség védelme, aminek legfontosabb eleme a nyugodt, harmonikus közösségi élet kialakítása.

Az egészség megvédése társadalmi és egyéni feladat. A kisgyermek egészségéért, testi fejlődésének elősegítéséért a család mellett óvodánk is felelősséggel tartozik. Ahhoz, hogy jól átgondolt, jól megszervezett és eredményes egészségnevelő munkát tudjunk végezni, elsősorban a felnőttek – óvodapedagógusok és segítők – egészségtudományi, egészségvédelmi szemléletének fejlesztésére volt és van szükség; másodsorban pedig megfelelő motívumok fejlesztésével a korszerű megelőzés, a prevenció a feladatunk:

- Az egészséget károsító magatartások megelőzése, illetve visszaszorítása.
- Az élet alternatívái közül az egészséget választó képességek kialakítása és fejlesztése

Az ember nemcsak biológiai, hanem bioszociális lény is, akinek létszükséglete a pszichikus és szociálisszükségletek kielégítése is. A létezés mellé így csatlakozik az egészség, mint az emberi lét alapvető szükséglete, értéke:

- Az egyén kapcsolatát önmagával, környezetével, kortársaival, embertársaival
- Testi-lelki szociális jólét, melyet erőteljesen befolyásolnak az életkörülmények, valamint a környezet kultúrája

Az óvodai egészségnevelés háttere a család. A gyermekek számára a szülők, valamint a közvetlen környezet jelenti a modellt. Ezért is nagyon fontos a családokkal való együttműködés, a családok szemléletváltásának segítése az egészséges és természetes életmód szokásalakításának terén.

Az óvodapedagógus feladatai:

A teljes egészségfejlesztés során – a rendszeresen megvalósuló egészségfejlesztési tevékenységek hatására – pozitív irányba befolyásolja a gyermekek egészségi állapotát (20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet 128.§-a alapján)

Az egészséges és kulturált életmódra nevelés, személyes fejlesztés céljainak feladatokba ágyazása kapcsán:

- Az egészséges életmód alakítása
- A testi-lelki egészség védelme

- Az érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés biztosítása
- Az értelmi nevelés, fejlesztés megvalósítása
- A környezettudatos magatartás megalapozása
- Együttműködés a családokkal, különös tekintettel a sajátos nevelést igénylő gyermekek vonatkozásában
- Segítségnyújtás az olykor felkészületlen és tanácstalan szülők számára

Fontos, hogy:

- a kialakítandó szokások megfeleljenek a gyermekek korának, testi, szellemi és lelki sajátosságainak
- a felállított szabályok érthetőek és teljesíthetőek legyenek, megismerésük és megtanulásuk fokozatosan történjen
- a szokások kialakításában – a rögzítésben – biztosítsuk az ismétlési lehetőséget
- fejlesszük az elsajátításhoz szükséges készségeket
- a gyermekek számára folyamatos legyen a kontroll, szükség szerint pedig a korrekció
- rögzítsük a helyes viselkedést, biztosítva a pozitív visszacsatolást
- legyen jelen a követendő, pozitív modell (gyermek, felnőtt, szülő), legyen jó kapcsolat a gyermekek és a modell között
- a szokás kialakításához társuljon pozitív érzelem s ez fokozatosan terelődjön át az eredményre
- a gyermekek a fejlesztés során jussanak sikerélményekhez

Az ételmezésvezető feladata és felelőssége:

- ✚ ismerje az óvodás gyermekek fejlődéséhez szükséges tápanyagokat és ezeket építse be az étrendjükbe
- ✚ napi szinten biztosítsa a szükséges gyümölcsöt, zöldségfélét (szezonálisan frisset)
- ✚ az étrendet változatosan, a gyermekek életkorának megfelelően állítsa össze
- ✚ tartsa szem előtt a reformkonyha szabályait és a lehetőségekhez mérten építse be a mindennapok étkezési szokásaiba

A gyermeknek joga van az életre és ehhez a lehető legjobb egészségi állapotra!

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a **napirend** és a **hetirend** biztosítja a feltételeket.

Hetirend: a kötelező és szabadon választható tevékenységek meghatározott ritmusával segíti az egészséges életvitel igényének kialakítását az egészséges testi fejlődés érdekében.

Napirend: rugalmasan kezelt keretén belül valósulnak meg az étkezések, a pihenés, a játék, a mozgás és egyéb tevékenységek; magában foglalja a gyermekek testi szükségleteinek kielégítését; igazodik a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre.

Teljes körű egészségfejlesztési programunkkal hosszabb távon szeretnénk elérni, hogy ne csak közvetlen környezetünk profitáljon ezzel kapcsolatos tevékenységeinkből, hanem nyitottságunkkal segítsük a tágabb környezet egészségnevelését, környezettudatos magatartásának kialakítását is. Ezzel szeretnénk hozzájárulni az országos programhoz, mely a társadalom egészséges életmódra szoktatását; testi-lelki egészségének megóvását tűzte ki céljául.

3. számú melléklet: JEGYZŐKÖNYVEK

Jegyzőkönyv: A Mórichidai Óvoda Szülői Munkaközösségének üléséről

Helye: Mórichidai Óvoda

Ideje: 2024. augusztus 01.

Jelen vannak: 4 fő SZM tag

Kaluja Krisztina igazgató

Napirendi pont: Az Óvoda Pedagógiai Programjának ismertetése

Levezető elnök: Kaluja Krisztina igazgató

A levezető elnök megnyitja az ülést és megállapítja a határozatképességet. Javaslatot tesz a jegyzőkönyv vezetőjének és hitelesítőjének személyére, melyet megszavaz a közösség.

Jegyzőkönyv vezető: Máthé Véland Szabina

Jegyzőkönyv hitelesítő: Dóka Szalai Rita

Az igazgató tájékoztatja a Szülői Munkaközösség tagjait az új Pedagógiai Program változásairól, amely megfelel az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjával – azt a 363/2012.(XII.17.) Kormányrendelet tartalmazza. Mivel ezzel kapcsolatos kérdés nem merül fel, javaslatot tesz az egyetértési határozat meghozatalára.

A Szülői Munkaközösség 4 fő igen szavazattal az alábbi határozatot hozta:

Határozat

6/2024. (VIII. 01.)sz. határozat

A Mórichidai Óvoda Szülői Munkaközössége a módosított Pedagógiai Programhoz egyetértését nyilvánítja.

Felelős: Máthé Véland Szabina SZM elnök

Mórichida, 2024. augusztus 01.

Jegyzőkönyv vezető:

Máthé Véland Szabina

Jegyzőkönyv hitelesítő:

Dóka Szalai Rita

A Nevelőtestületi értekezlet jegyzőkönyve

Helye: Mórichidai Óvoda

Ideje: 2024 augusztus 01.

Jelen vannak: 2 fő óvodapedagógus; 3 fő dajka

Napirendi pont: Az óvoda Pedagógiai Programjának ismertetése és elfogadása

Levezető elnök: Kaluja Krisztina igazgató

A levezető elnök megnyitja az értekezletet és megállapítja a határozatképességet. Javaslatot tesz a jegyzőkönyv vezető és hitelesítő személyére, melyet személy szerint megszavaz a nevelőtestület.

Jegyzőkönyv vezető: Szücs-Lengyel Anett

Hitelesítő: Kaluja Krisztina

Kaluja Krisztina igazgató tájékoztatja a nevelőtestületet az új Pedagógiai Programról, amely megfelel az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjával – azt a 363/2012.(XII.17.) Kormányrendelet tartalmazza. Mivel ezzel kapcsolatos kérdés nem merül fel, javaslatot tesz az egyetértési határozat meghozatalára.

Végül a Mórichidai Óvoda helyi Pedagógiai Programját a nevelőtestületnek elfogadásra javasolja.

Határozat

5/2024.(VIII.01.) sz. határozat

A Mórichidai Óvoda Nevelőtestülete az intézmény Pedagógiai Programját elfogadja.

Felelős: Kaluja Krisztina igazgató

Mórichida, 2024. augusztus 01.

Szücs-Lengyel Anett

Jegyzőkönyv vezető

Kaluja Krisztina

Hitelesítő

A módosítás időpontja: 2024. augusztus 01.

A módosítást elvégezte: Kaluja Krisztina, Szücs-Lengyel Anett

A módosított – kiegészítésekkel kibővült Pedagógiai Program *hatályba lépése:*

2024. szeptember 1.

Érvényessége: 2024. szeptember 1.-től újabb módosításig

Mórichida, 2024. augusztus 01.

Kaluja Krisztina

Kaluja Krisztina igazgató

László Attila

László Attila

fenntartó

Záradék

Az óvoda nevelőtestülete az intézményi Pedagógiai program módosítását 2024. augusztus 01. napján tartott határozatképes ülésén 100%-os igenlő szavazattal elfogadta. Az elfogadás tényét a nevelőtestület képviselői az alábbiakban hitelesítő aláírásukkal tanúsítják.

Kaluja Krisztina

Nevelőtestület képviselője

Szücs-Lengyel Anett

Nevelőtestület képviselője

Kelt: Mórichida, 2024. augusztus 01

Az óvodai Szülői szervezet az óvodai Pedagógiai programban az egyetértését 2024. augusztus 01 napján megadta.

Kelt: Mórichida, 2024. augusztus 01.

szülői szervezet elnöke